Bavnen

Vejlby-Strib Lokalhistoriske Forening

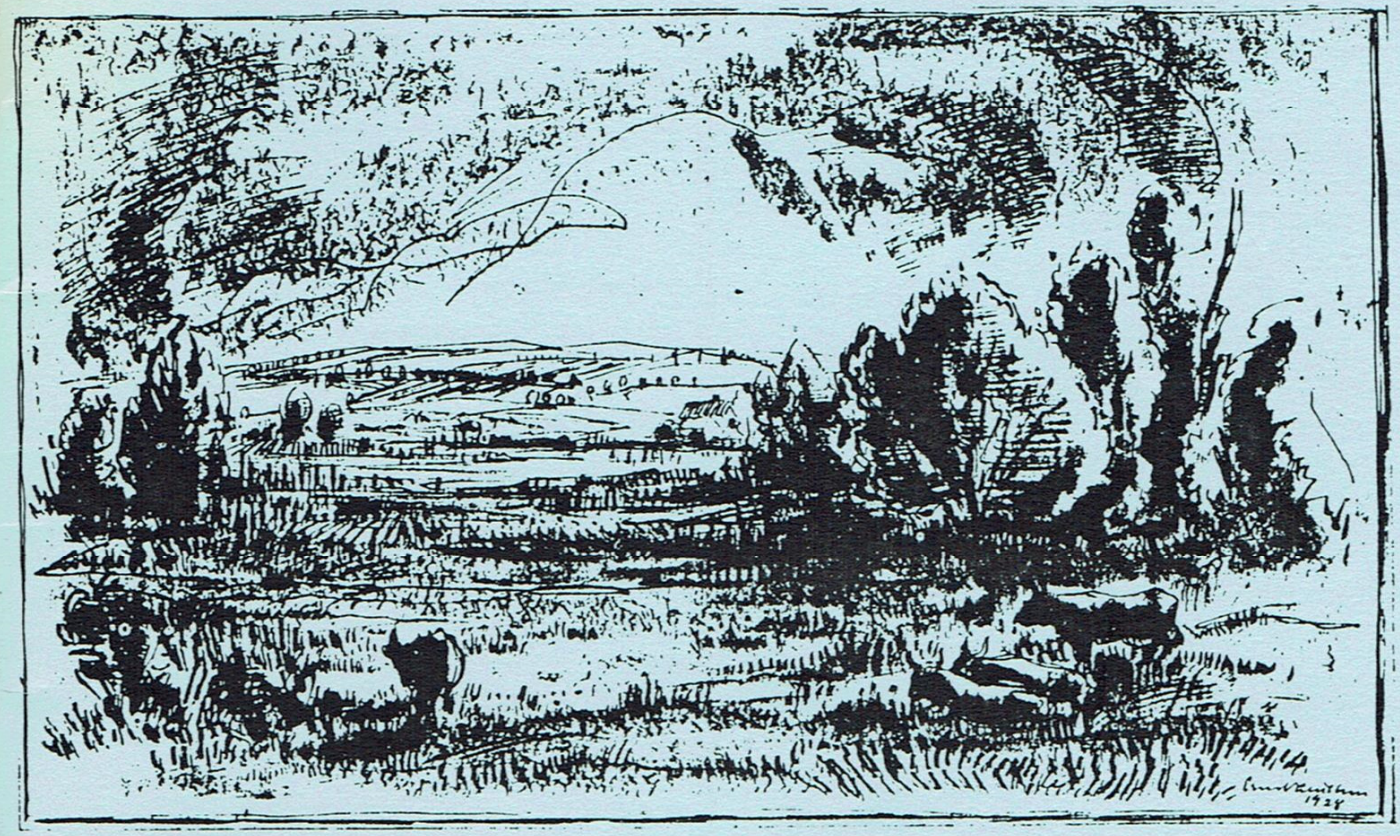

Fra Røjle Enge

Tegning

1998

Formand:
Skjold Christensen 64 48 12 41
Hovkrogvej 35, Kustrup

Næstformand:
Jørgen Lundsgaard 64 40 18 80
Lerbjergvej 9, Vejlby

Sekretær:
Finn Lopdrup Fauk 64 40 10 63
Toppen 34, Strib

Kasserer:
Ketty Hansen 64 40 61 56
Strib Landevej 44, Strib

Bestyrelsesmedlem:
Preben Lindvig Hansen 64 40 63 38
Tårupvej 31, Røjle-Tårup

Suppleanter:
Arne Schmidt Andersen 64 40 10 53
Nørre Allé 37, Strib
Kirsten Fauk

Revisorer:
Børge Jensen
Knud Warming

Revisorsuppleant:
Anna Kierkegaard-Hansen

Hvordan bliver man medlem?

Man kan ringe til et af bestyrelsesmedlemmerne, eller indsende kontingentet til giro nr. 9 86 21 37, Vejlby-Strib Lokalhistoriske Forening, Strib Landevej 44, 5500 Middelfart.
Kontingentet er 50,00 om året pr. husstand.
Enkeltpersoner **i den gamle Vejby-Strib kommune** betaler kun 35.00, - mens andre enkeltpersoner betaler 50.00

Bavnen

Vejlby Strib Lokalhistoriske Forening
Nr. 1 **1998**

INDHOLD:

Fra min barndom i Vejlby Præstegård **1**
Barndomserindringer fra Røjle Taarup Skole **6**
Mordet på Mette Gulløv **12**
Søborg ved Strib **20**
To krigsforliste søfok fra Strib **22**
Karl Bornholmer **24**
Kyndelmisse **26**
Forretningsliv i Strib før og efter læbæltets ophør **27**
Foreningsnyt **32**

Redaktion: Kirsten Fauk
Trykning: DS-TRYK, Fredericia
ISSN 0906-5008

SATS:
Poul Erik Nielsen/
Jens Ulrik Thomsen

Næste nummer udkommer september 1998
Deadline 15. juli 1998

Forsiden: Fra Røjle enge, 1928, tegning af Ernst Zeuthen (1880-1938)

Fra min barndom i Vejlby Præstegård.

Af Vibeke Knuthsen - født Skjødt.

En kold januar i 1935 ankom familien Skjødt til Vejlby præstegård. Vi kom fra Hygum ved Lemvig, og det var noget af en forandring for mine tre søskende og mig at komme fra det barske Vestjylland til det smilende Fyn. Vi rejste fra en præstegård, hvor der var langt til nærmeste nabo og til kirken. For os børn var Vejlby en stor by, hvor kirke og præstegård jo ligger tæt på hinanden. Desuden var der på den tid også en brugs, bager, smed, skomager, gartner, maler og en dame- og herresalon. Et samfund helt anderledes end det er i dag.

Mine forældre havde en stor berøringsflade til sognet - såvel til Indre Mission som til Grundtvigianerne. Jeg var faktisk en stor pige, inden det gik op for mig, at der var to kirkelige retninger i sognet.

Præstegården var dengang et meget benyttet samlingspunkt for sognet. Man kom, når man havde problemer, eller når man skulle have skrevet en attest - eller blot for at få en snak. Mor havde altid kaffen klar i den blå kaffekande - under krigen var det selvsagt husets bedste erstatningskaffe.

Vi fire børn havde en herlig tumleplads i den store have, hvor vi kaldte den nederste del for "skoven". Desuden var der tilbygningerne til præstegården. Laden mod syd, som stadig består, var dengang indrettet til kirkelade, hvor

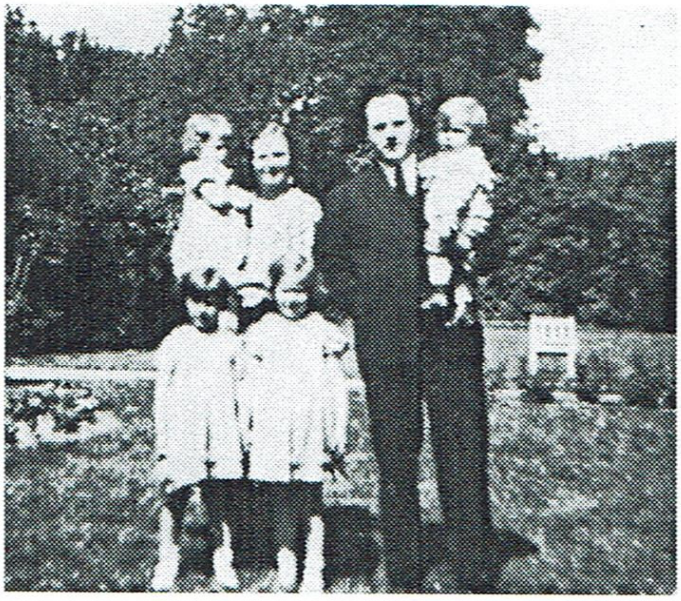

Præstefamilien i haven 1935. Ella og Jens Skjødt med børnene efter alder: Vibeke, Rigmor, Birthe og Johannes.
Efter pensioneringen flyttede hr. og fru Skjødt til Odense; her døde han 14. maj 1992, mens Ella Skjødt stadig lever.

kirkegængere kunne opstalde deres heste, mens de overværede gudstjeneste eller anden kirkelig handling. Der Der kunne være trængsel på store helligdage, og de mange køretøjer var et flot syn.

Da vi nu var søde og artige præstebørn, fik vi lov til at lege i dem af de respektive ejere. Jeg husker især to af disse, nemlig "Mussemor" og "Mussefar" med deres islænder "Musse". De havde en jumbe, som vi fik lov til at lege i. Men når Ida og Marius fra Staurby kom i deres flotte landauer, var det selvfølgelig den, vi foretrak frem for jumben.

Der foregik mange ting i præstegården både sommer og vinter. En af sommerens begivenheder var "de gamles udflugt".

De gamles udflugt til præstegårdshaven 1937.

Få havde biler, så de måtte være ankommet til fods eller pr. hestevogn. Præstegårdsforpagteren havde kørt borde og stole fra missionshuset og stillet dem op i haven. Mor og menighedsrådets damer havde bagt brød og stod for kaffebrygningen. Når man var blevet bænket omkring bordene, sang man en salme - og så var der kaffe. Far læste derpå en historie og fortalte lidt. Man sang igen et par salmer, og til sidst sluttede Far med andagt. Det var så den udflugt og altid i godt vejr.

Sommeren var en dejlig tid. Den store have udfoldede sig i al sin pragt og med sin store rigdom af bær og frugt. Haven var dengang endnu større end den fremtræder i dag, idet den øverste del i 1951 blev lagt ind til kirkegård.

I flere år i træk holdt KFUM og K. fra Fredericia - Middelfart og omegn et stort sommerstævne i præstegårdshaven. Der var rejst en flagalle - udlånt af Middelfart - gennem alleen og ned i haven. Det var en rigtig stor festdag med mange unge og med dygtige talere.

En af de talere, jeg husker bedst var skoleinspektør Cornelins, Lolland. Når netop han står så klart i min erindring, er det fordi han var neger. Jeg havde aldrig set en sort mand, så jeg rent ud sagt gloede på ham, indtil jeg fik besked fra Far om at holde øjnene fra ham.

Om vinteren havde vi tit en morsom oplevelse med Jens Jensen, hvis kone endnu lever og bor i Vejlby. Når sneen rigtig havde væltet ned, kørte Jens Jensen gennem byen med sin hest, der havde kanebjælder på og var forspændt en kane

Når vi hørte bjælderne, var det bare med at stille op med kælken og få den hægtet på kanen. Efterhånden var der mange kælke med, og så gik den vilde jagt under hyl og skrig gennem sne og driver. Herligt!

Vinterens højdepunkt var nok den søde juletid. Mor var mester i at pynte op alle steder med gran, hjerter, lys, kugler, ja selv med nisser, selvom Far ikke så med blide øjne på denne hedenske skik. Lillejuleaftensdag var det en tradition, at menighedsrådet pyntede kirkens juletræer. Bagefter var der kaffe i præstegården - og så var det endelig jul.
Anden juledag var det Fars fødselsdag. Mange kom om eftermiddagen for at gratulere - ingen var inviteret, man kom bare. Vi serverede kaffe rundt i

stuerne, og derefter gik vi alle om juletræet, der altid stod i spisestuen.

Tredje eller fjerde juledag var børnenes juletræ i missionshuset. En begivenhed vi glædede os til. Man begyndte med at gå om et kæmpe juletræ, der blev leget med os, og vi fik en godtepose.
Dermed var julen dog ikke forbi for os 4. Der blev "julet" med os hver dag med tændt juletræ, julesalmer, godter og højtlæsning. Men med Hellig Tre Kongers aften var det desværre slut. Traditionen tro fik vi grønkål og medister til aften. Gik derpå om træet for sidste gang, sang "Dejlig er den himmel blå". Dagen efter blev pynten taget ned og omhyggelig gemt hen til næste sæson.

Hverdagen i Vejlby var som alle andre steder på godt og ondt. Godt på mange måder, fordi beboerne stod sammen og hjalp hinanden, hvor der var hjælp behov. Der skete også ting, der rystede os. Således blev en lille pige brutalt skændet og myrdet. Hendes bror blev senere dræbt ved et vådeskud. Vor glade ven Louis omkom ved en tragisk ulykke, og senere døde en yngre bror af en uhelbredelig sygdom. Jeg tror, at sognets støtte hjalp disse familier gennem sorgen.

Så blev det den 9. april 1940. Vi - min søster Rigmor og jeg gik endnu i Vejlby Skole. Kl. ca. 9 kom Far ind i klasseværelset. På hans ansigt kunne vi se, at noget alvorligt var hændt. Da vi havde hørt den forfærdelige nyhed, sang vi en dansk sang og fik så lov at gå hjem. Stille forlod vi klasseværelset, ingen hujen eller larm i anledning af den uventede fridag.

Derefter fulgte de fem krigsår med mørklægning, restriktioner o.l. Sulte gjorde vi ikke, men brændsel og tøj blev snart en mangelvare, ligesom elektriciteten også blev beskåret. Vi krøb sammen i kontoret og kabinettet. Og selvfølgelig i køkkenet, hvor varmekilden var et stort komfur med vandkedel og høkasse ved siden af, som man kunne sidde på og tø op og få en god snak med Mor.

Intet tøj blev kasseret før end det var så laset, at det ikke kunne anvendes. Alt blev vendt og syet om, alt gik i arv fra den største til den mindste. Dengang var samfundet ikke så sårbart. Få havde biler, så da de blev klodset op, var skaden til at overse. Som varmekilde havde man kakkelovne, kaminer og komfurer. Køleskabe og frysere fandtes ikke. Man havde en kælder eller et spisekammer, hvor de henkogte eller nedsaltede fødevarer blev opbevaret.
Efterhånden blev de fleste daglige varer rationeret: kød, sukker, mel, salt, smør, havregryn osv.

Mor tog lidt af disse varer fra hver måned sådan, at vi kunne få lidt gammeldags bagværk til jul. Det kunne man virkelig glæde sig til. Vi lavede konfekt af mel og smør æltet med flormelis og godt med mandelessens i, samt havregrynstoppe med romessens rullet i kakaoerstatning. Kræs for ganen.

Hvordan besættelsestiden påvirkede Vejlby sogn er der talt og skrevet om,

Husmand Jens Jensen, Nybølvej 9, med kanen.

så det skal ikke gentages her. Vi kom igennem årene uden større skår.

Få dage før befrielsen forlød det, at forsamlingshuset og missionshuset skulle inddrages til ophold for tyske flygtninge. Derfor var fanerne fra disse huse bragt i sikkerhed i præstegården.
Den 4. maj 1945 sad vi alle seks plus Chr. Jørgensen, Røjle og lyttede til BBC' s udsendelse kl. 20.30. Da det glade budskab om fred og frihed lød, sprang Chr. Jørgensen op og sagde blot:" Jeg må hjem til Signe" (hans kone). Og så spurtede han til Røjle på sin cykel.

Helt spontant hentede vi fire børn de gemte faner frem og marcherede gennem alleen sammen med Mor og Far ud på "torvet", som vi kaldte pladsen foran kirken med den gamle "kvindeeg"

Snart samledes de fleste af Vejlbys beboere der, og den ene danske sang afløste den anden. En værdig måde at fejre freden på. Vi seks sluttede aftenen hos lærer Nielsen. Fru Nielsen havde gemt kaffebønner til den længe ventede begivenhed. Jeg smagte for første gang rigtig kaffe og jeg husker ikke, om jeg kunne lide smagen, men jeg drak den. Mor fik de brugte bønner med hjem, og der blev brygget kaffe på dem igen og igen.
Ja - erindringen er jo gylden.

Med befrielsen var min barndom ved at være forbi og en anden tid med ungdom og uddannelse tog sin begyndelse. Far tog sin afsked i januar 1966, og selvom det er over 30 år siden, har min mand og jeg ikke tabt forbindelsen til sognet, idet vi stadig har mange gode venner der fra den tid.

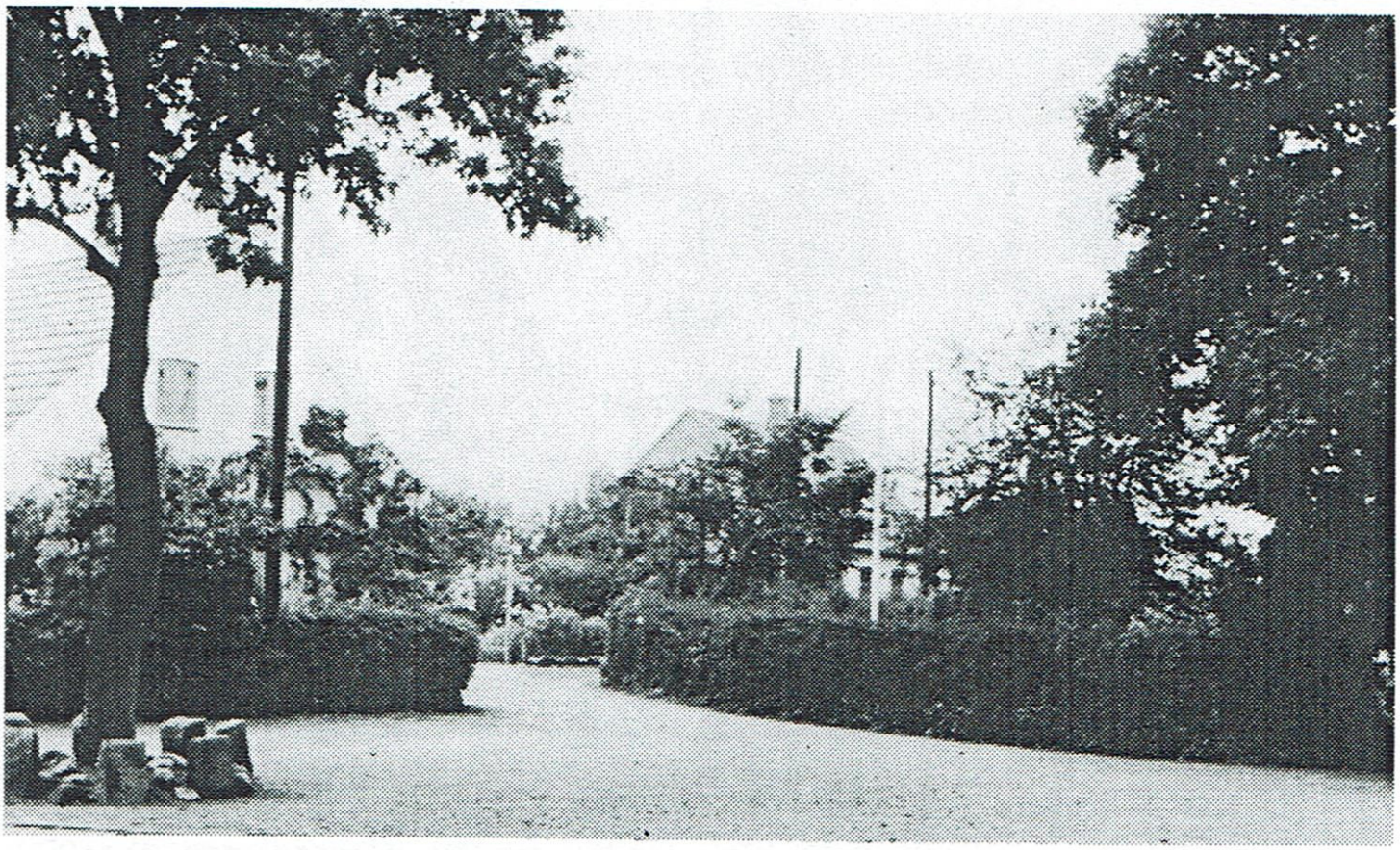

Vejlby torv med den kvindeeg, der stod der fra 1915-1956.

Barndomserindringer fra Røjle Taarup Skole.

Af Else Hornbeck Pedersen

Hvor blev det af - vort dejlige barndomshjem med de statelige gamle katanietræer, som om foråret var fyldt med strunke hvide lys, der frydede øjet? Om efteråret var kastanietræerne et sikkert samlingspunkt for alle børnene i frikvartererne. De dejlige brune kastanier var rare at føle på, når de lige var kommet ud af deres dunede leje i den stikkende grønne skal. De blev brugt til mange ting. Vi lavede blandt andet hestetømmer og dyr af dem, og mangen dreng eller pige har nok røget deres første pibe tobak eller kirsebærblade af en hjemmelavet kastaniepibe, der var samlet op under disse kønne træer i deres gamle skole.

Skolen var om vinteren et meget koldt sted at bo. Den var jo oprindelig en gammel landbrugsejendom, bygget efter den tids skik på den bare jord uden isolering og hulmure. Der var stadig hestestald, kostald, grisesti, lo og lade. Den første lærer på stedet, som jeg har hørt om, hed Borum, og han drev også landbrug. Derefter kom Nørgaard, og i 1915 blev Far kaldet som enelærer i Røjle-Taarup Skole, men måtte love at ville flytte til den nye centralskole, når den blev bygget. Den skole kom først, da Far var en gammel, syg mand og måtte gå på pension i 1954.

I 1916 blev jeg født som den ældste af familiens fire piger: Karen 1918 - Inger 1921 og Minna 1922. Lærer Poulsen Strib døbte os EKIM. Vi var med på legepladsen, så snart der var frikvarter, også før vi selv var begyndt i skolen -

Familiebillede 1930. Stående ses Karen, Else og Marie Hornbeck (1896-1959), siddende Minna, Poul J. Hornbeck (1889-1959) og Inger. Foto Laura Petersen, Strib.

Skoleudflugt til Vejle o. 1929. Foto N. C. Nielsen.

hvad også kan ses på mange af de gamle skolebilleder. Mor var den faste trøster og hjælper, hver gang et af skolebørnene fik et skrabet knæ eller anden mindre skade. Den alvorligste oplevelse på legepladsen var i en gymnastiktime, da en dreng faldt om og var død. Far bar ham ind og forsøgte med kunstigt åndedræt, til lægen kom. Men der var intet at gøre, konstaterede lægen. Hele skolen fulgte Edvard til graven og strøede blomster foran kisten. Det var en meget slem oplevelse for alle.

Mange andre og lysere minder fra den legeplads har vi da heldigvis også. Mange sommeraftener, hvor både børn og unge fra nabolaget kom og var med i kredsen i et spil rundbold - so i hul - pind - ståtrold eller lignende. Bedst var det dog, hvis vi kunne overtale Far og Mor til at lege "Paven er lyst i band", gemme eller andet inde i haven, hvor der var så mange skjulesteder. Tit endte en sådan sommeraften med en portion rødgrød til alle deltagerne.

Skoleårets højdepunkt var den årlige udflugt. Den første store udflugt, jeg var med til, var som ca. 9-årig, hvor jeg lige var begyndt i store klasse. Turen gik til Fanø. Mor var gerne med på de store udflugter, så hun kunne tage sig af pigerne, hvis der blev nogle problemer med dem, som Far sagde. Vi startede allerede klokken 4 om morgenen. Lindskov kørte i hestevogn Dagny og Gudrun, Far og Mor og mig til Strib station i øsende regnvejr. Der mødtes vi med de øvrige søvnige og mere eller mindre våde børn med skotøjsæsken til mad og den sodavand, der gerne skulle vare længe. Det var jo ikke hver dag, vi fik sodavand. Vi kørte i et gammelt tog med døre direkte ud til det fri i begge sider af kupeen. Konduktøren gik på et trinbræt uden for selve kupeen.Efterhånden, som toget nåede ind i

Jylland, klarede vejret op, og da vi ankom til Fanø, var det strålende solskin. Vi havde en dejlig dag, men da vi trætte vendte næsen hjemad, blev himlen overskyet, og det blev mere og mere gråt og trist vejr, jo nærmere vi kom Fredericia. I Strib øsede det stadig ned, som det havde gjort hele dagen. Der stod nogle gennemblødte forældre og var parate til at ynke vi arme børn, der havde så dårligt vejr til udflugten. De fik nogle tørre og glade børn hjem, der kun var godt trætte af den megen sol og Fanøluft.

Det skete - jeg tror, jeg har oplevet det to gange - at der kom hestetrukne karavaner kørende rundt til skolerne med vilde dyr i bure. Nogle dyr kom ud af burene og gjorde kunster, som iet andet cirkus. Det var første og eneste gang, jeg følte på en slange og blev klar over, at den var dejlig varm. Det, jeg husker bedst, var en stor brun bjørn.

Den havde en jernlænke på og kom ud på legepladsen, rejste sig på bagbenene og optrådte for os. Da den skulle gå op ad rampen til buret igen, blev den skræmt af nogle aber, der for rundt og ruskede i tremmerne i naboburet. Manden, der hele tiden havde gået med kæden om hånden, blev pludselig helt tavs, da bjørnen strittede imod og ikke ville gå op i buret. Alle vi børn, der stod i en kreds udenom, vidste nok, hvad vi ville. Vi stormede ind i skolestuen. Bagefter viste manden sine hænder frem, de havde dybe furer af kæden, så i virkeligheden havde han nok ikke kunnet gøre ret meget, hvis det var kommet til en kraftprøve.

Sommetider gik vi ud og botaniserede, både i skov, på mark og strand, hvor vi samlede planter, insekter eller mærkelige

Skolebillede Røjle-Taarup 1953. Drengene: Leif Larsen, Hans Lundsgaard, Kaj Andersen, Jørgen Rasmussen, Knud Hansen, Niels Lundsgaard, Erling Ystergaard, Arne Møllebjerg, Arne Nielsen, Bent Frederiksen, ? , lærer Poul Jensen Hornbeck.

sten. Når vi så kom hjem, blev det hele undersøgt. Børnene kom også ofte med ting og dyr, som de havde fundet på vej til skole. Når det var blevet set, og alle havde hørt, hvad der var at fortælle derom, skete det ret tit, at Far lod et særlig flot eksemplar udstoppe hos Vindeballe i Fredericia. Det blev efterhånden til en temmelig kostbar skolesamling. Den største fugl i samlingen var en trappegås fra de ungarske stepper, men der var også en hejre, som blev fundet i isen på Lillebælt, lappedykker, høge, sangfugle, egern, lækat og mange flere. Samlingen gik i arv til den nye skole, da Far blev pensioneret.

Røjle Taarup bestod af Anna Lindskovs fødehjem Taarupgaard og skolen. Desuden af arbejderhuse under Billeshave. Det hus, der lå lige uden for vores have, var herskabskuskens hus, og de tre huse på række mellem Taarupgaard og skolen var daglejer- og fodermesterhuse. Da konsul Bay på Billeshave døde, blev herregården solgt og jorden udstykket til statshusmandsbrug. I den anledning kom vores gamle hestestald i brug en kort tid. Det var Karl Klausen og Laurits Pedersen, der fik deres heste opstaldet hos os, mens deres ejendomme blev færdigbyggede. Alle de nye familier, der kom til egnen, kunne også mærkes i skolens børnetal, og bænkene måtte rykkes for at få plads til alle; så vidt jeg husker, fik vi også nogle borde fra andre skoler.

I 1927 eller -28 havde vi lynnedslag i skolen. Lynet slog ned i den elektriske mast ved legepladsen, løb med ledningen ind i gavlen af huset, hvor måleren sad - sprang over i den ene af jernstængerne, der holdt skoleloftet og lavede et hul ned i

Sangforeningen til landsstævne, 1931. Fra venstre Sigurd Rasmussen, Røjle, Jørgen og Gudrun Larsen, søskende, Staurby, Else og Poul J. Hornbeck, Anna Larsen, Røjleskov, Anna Larsen, Staurby og Gunnar Pedersen (sen. gift med Else Hornbeck), Staurby.

skolestuen. Heldigvis var det i sommerferien, så der sad ikke et barn på bænken. Der havde i flere dage jævnligt været tordenvejr, som trak op over Lillebælt til Kattegat, med megen regn til følge. Vores lille fremspring på landkortet fik jo også sin del af væden - resultatet var, at stråtaget var så vådt, at det kun dårligt kunne brænde. I tordenvejr var Far og Mor altid meget opmærksomme på, om der var nedslag. Denne gang løb de også op ad loftstrappen og - stor forfærdelse; det var Far, der råbte: "Det er helt rødglødende henne i gavlen!" I det samme kom Bøgstrup, han boede på det tidspunkt i kuskens hus, og sagde: "Det ryger op af gavlen." Vores farbror Erling, der var på sommerferie hos os, fik i en fart frakke og galocher på og kirkebogen under armen og gik over til Lindskovs med den. Mor fik noget tøj over vi fire skræmte børn, og Bøgstrup fulgte os, mens det lynede og tordnede, over til Lindskovs. Da der på grund af tordenvejret ikke kunne telefoneres, tog Bøgstrup knortekæppen i hånden og gik til Røjle og alarmerede sprøjten. Imidlertid var Andreas Skov, der var fodermester hos Lindskov og boede i et af husene, og andre naboer i fuld sving med at pumpe vand op til de lokale havesprøjter, der så gjorde taget yderligere vådt. Det, i forbindelse med den megen regn og den hurtige indgriben, forhindrede den store katastrofe. Så fik vi heldigvis stråtaget på stuehuset udskiftet med skifer, ligesom laden havde fået tidligere.

I tyverne havde vi også nogle gevaldige isvintre. En formiddag begyndte det at sne, og vores Mormor var på besøg, men skulle med toget fra Røjle til Asperup. Mor fulgte Mormor til Røjle station og kom hjem og sagde, at hun næsten ikke kunne gå igennem sneen. Far sendte straks de børn, der boede i nærheden, hjem. Inden middag var vejene totalt spærrede. Forældre fra Storskov, Sølyst, Røjle, Abelonelund og Røjle Mose kom og hentede deres børn; nogle i kaner over markerne. En fortalte, at de elektriske ledninger var faldet ned, så det var ikke ufarligt at færdes. Alt sammen på ganske få timer. Det var vinter dengang.

Ved juletid kom husmandsforeningens formand og bad Far lede sange og sanglege ved deres juletræsfest, og ligeledes læse et juleeventyr for børnene. Det gjorde han i mange år, så længe han havde kræfter til det.

Nogle vintre var der aftenskole, og engang var der i et par vintre tre af de store skolebørn, der gerne ville have lidt engelskkundskaber. Ellen og Kaj Rasmussen og Ernst Hansen fra Røjle Skov kom hjem til os om aftenen. De sad omkring spisebordet sammen med Karen og mig, Mor og Far, og vi snusede lidt til det engelske sprog.

Omkring 1930 kom Peter Nielsen Petersens Gunner og opfordrede Far til at dirigere en ny sangforening. Der havde tidligere været en sangforening, og Far havde også erfaring som dirigent fra sit første embede i Søndersø som nyuddannet lærer. Far betingede sig, at det måtte foregå som aftenskole derhjemme, og han søgte de respektive steder om tilladelse til at opvarme skolestuen og bruge lys den ene gang om ugen. Det blev godkendt, og det viste sig at være en stor fordel, at det foregik hjemme. Far øvede tenor- og basstemmerne på violinen i skolestuen. Vi piger øvede sopran- og altstemmer på klaveret inde i stuen, så længe vi var hjemme. Senere blev det overtaget af sangerne, der selv øvede stemmerne. Det gik meget hurtigere på

den måde, og der blev mere tid til at synge sammen i skolestuen. Vi blev tilsluttet Fynske Folkekor, hvorfra vi fik bundne opgaver, både kirkemusik og fædrelandssange, der skulle læres ved siden af vort eget program til sangstævnerne. Det første år, jeg deltog, var der landsstævne. Turen gik til København, Malmø og Lund. Vi sejlede med "Fredericia", der havde afløst "Kolding-hus", fra Fredericia klokken 6 aften og var i København klokken 6 morgen. Søvn blev der ikke meget af, for vi skulle sove på nogle hynder på gulvet i spisesalonen, og der var temmelig megen uro. En lidt fugtig os ukendt ung mand vågnede og troede, at han var kommet i spjældet. Det var tremmerne i gelænderet ved trappen, der gav ham den ide. Så vi var lidt søvnige, men morgenkaffen i København gjorde underværker. Turen fortsatte til Sverige. Vi sang i Lund Domkirke og i Malmø i regnvejr, men for et hav af paraplyer, og om aftenen i Tivoli i København, og det blev transmitteret i radioen. Det var en stor oplevelse. Sangforeningen havde god tilslutning i mange år. Der kom unge fra Strib, Røjle, Vejlby Skov, Aulby og Staurby. Vi havde flere gange forårskoncerter eller fastelavnsfester med revynumre i Røjle Forsamlingshus. Der var flere af sangerne, der magtede også den slags underholning, som for eksempel Harry (skorstenfejer) fra Strib. Den sidste fastelavnsfest blev der gjort meget ud af. Alle sangerne var med i arbejdet. Vi lavede adgangstegn, sommerfugle af silkepapir, og der var himmel af guirlander i hele salen. Det var meget vellykket og festligt.

Når vejret var godt, kunne vi høre kirkeklokkerne ringe i Røjleskov Kirke, hvor Far var organist i alle årene. Jeg husker tydeligt, når vi var med Far i kirke og sad på bænken oppe ved orglet. Så måtte vi aldrig lægge salmebogen fra os på kanten. Vi var skrækslagne ved tanken om, at den kunne falde ned i hovedet på en kirkegænger. Jeg husker også sommerdage, hvor vi trådte ud af kirkedøren - ud i solskinnet og så den pragtfulde udsigt ud over Lillebælt til Fredericia. Det er et meget kønt sted, den kirke er bygget. Endnu skal jeg altid se efter den lille kirke, når jeg kører over broen. Den kirke, hvor jeg selv og mine søstre blev gift og hvor Far, og et halvt år senere også Mor, måtte sænkes i den sorte muld.

Røjle-Taarup Skole 1954, Taarupvej 45, nedlagt 1955

Mordet på Mette Gulløv.

Af Knud Madsen.

Da færgerne endnu sejlede mellem Strib og Fredericia, måtte snartsagt hele Danmarks befolkning før eller siden komme ad denne rute. Her passerede såvel bedsteborgere, som de mere tvivlsomme eksistenser, der til fods vandrede ad landevejene. De sidste kunne til tider give anledning til uro i Strib og omegn, og en enkelt gang gik det for alvor galt. For 75 år siden blev der på Strib landevej nord for Staurby Skov begået et så grufuldt mord, at det blev samtalestof i mange år fremover og endnu huskes blandt de gamle. Den myrdede var den 87-årige Mette Gulløv.

Optakten til mordet.

Fredag den 3. August 1923 mødtes to unge mænd, Jeppe Andreas Jeppesen og Thorvald Juhl, tilfældigt på Kolding banegård. De kendte hinanden fra tidligere, idet de sammen var blevet straffet for betleri i 1921. Til trods for, at de begge var et par stærke karle, så foretrak de dog et liv med betlen og tyverier frem for fast arbejde. Gensynet skulle fejres, og da de ingen penge havde selv, pantsatte de et ur til køb af portvin og øl. Senere lånte de penge af bekendte til forsat drikkeri, som tilsyneladende tildels foregik i det fri "paa Kolding Gade". Ud på aftenen kom de i

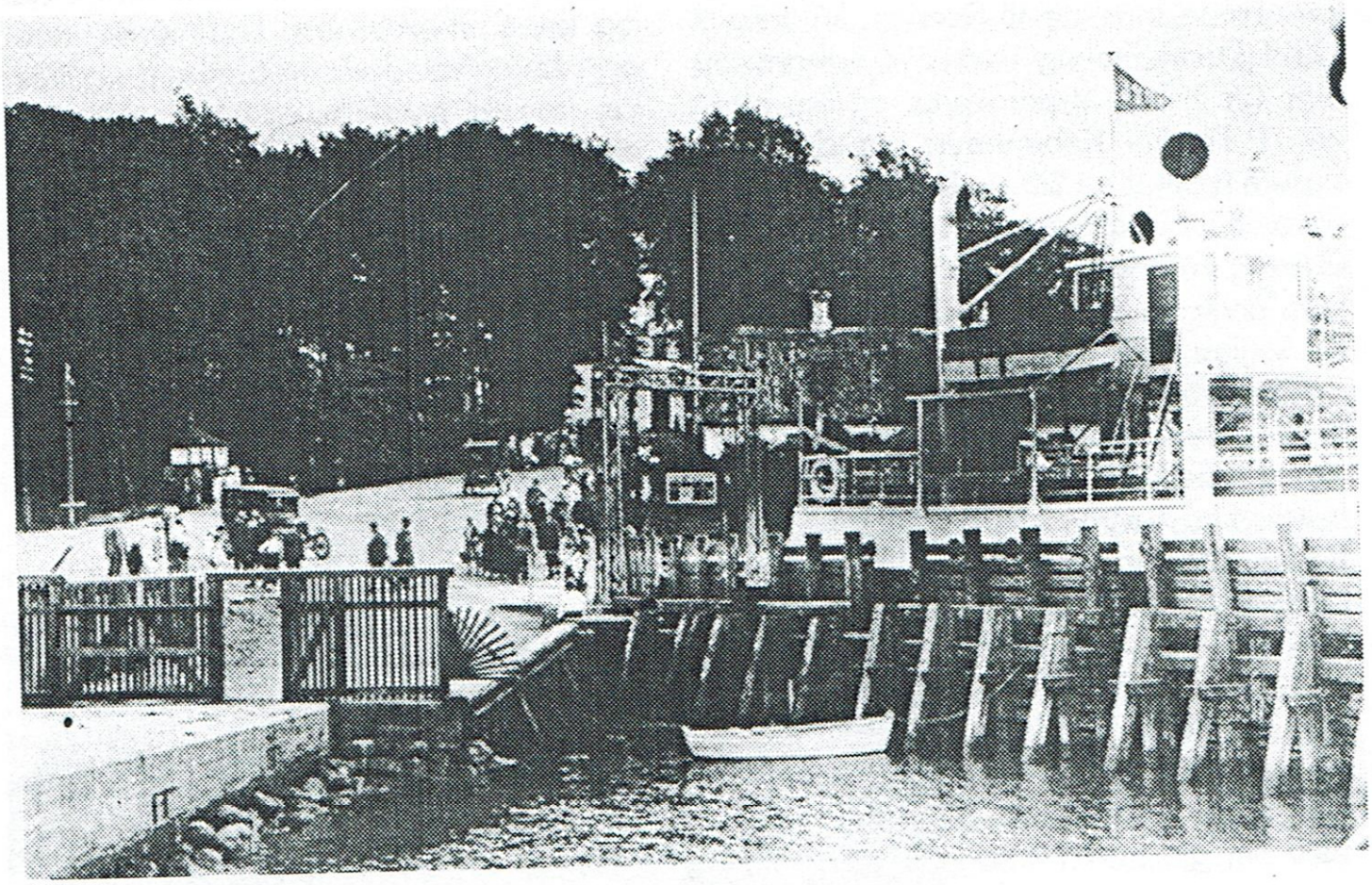

"Jyden" lægger til ved Nordenbro.
Poul Thiesen: Da Fredericia var færgernes by, 1974.

tanker om, at de ville med toget til Købestævne i Fredericia. Ankommet til banegården her fik de atter noget at drikke og kom i klammeri med flere personer. Så fik de den ide, at de ville til København og noget over midnat sejlede de med en færge til Strib. Af penge havde de kun to øre tilbage.

De to mænds fortid.

Jeppe Andreas Jeppesen var født den 30.9.1900 i Smidstrup, Håstrup sogn, mellem Fredericia og Vejle. Omtrent syv år gammel blev hans forældre separeret, hvorefter han kom i pleje hos en gårdmand på egnen. Efter konfirmationen kom han ud at tjene, og fra 15-års alderen kom han til søs. Han havde på et tidspunkt været under Kristelig Forenings forsorg med ophold på Bråskovgård til følge. Han havde begået adskillige lovovertrædelser, men ingen virkelig alvorlige. Han var sidst løsladt fra Horsens to måneder tidligere, hvorfra han blev hjemsendt til fattigvæsenet. Han fik så arbejde hos en landmand, men havde netop forladt tjenesten efter otte dage. Hans forældre levede endnu, moderen boede i Kolding. - Thorvald Juhl, 22 år, stammede fra Ødis ved Kolding. Han havde stjålet fra barneårene, havde været på opdragelsesanstalten Flakkebjerg og var gentagne gange blevet taget af politiet for betleri og tyveri. Sidst var han den 3.3.1922 idømt et års forbedringshus for tyveri. Efter udstået straf i Nyborg var han rejst til Sjælland og senere Esbjerg. Hans familie boede i Kolding.

Overfaldet i Strib.

Efter ankomsten til Strib søgte Jeppesen og Juhl op til færgegården for om muligt at stjæle penge. Gennem en ulåst dør

Mord=

erlig billige Varer faas stadig hos undertegnede. Særlig fremhæves:

Sorte, hvide og coul. Strømper fra 95 Øre pr. Par. Moderne, stribede Florstrømper. Korsetter 3,25, 5,85. Herre-Undertrøjer 2,00. Sokker fra 60 Øre. Badedragter 2,90 pr. Stk. (Voksen Størrelse) Badebenklæder 1,75 pr. Par (Voksen Størrelse) Hagesmække fra 28 Øre Dragtposer 35 Øre.

Husk det behagelige Elastikkorset 6,85. Handsker, Chemiser, Underkjoler, Benklæder samt Flipper, Slips og Seler faas altid billigst i Byens billige Tricotage- og Lingeriforretning.

K. Møgelvang Nielsen,

Østergade 8.

Telefon 254.

Bemærk Vinduet!

Den 9.8.1923 blev Mette Gulløvs dødsannonce bragt i Middelfart Venstreblad. På samme dag og samme side offentliggjordes ovenstående usmagelige annonce.

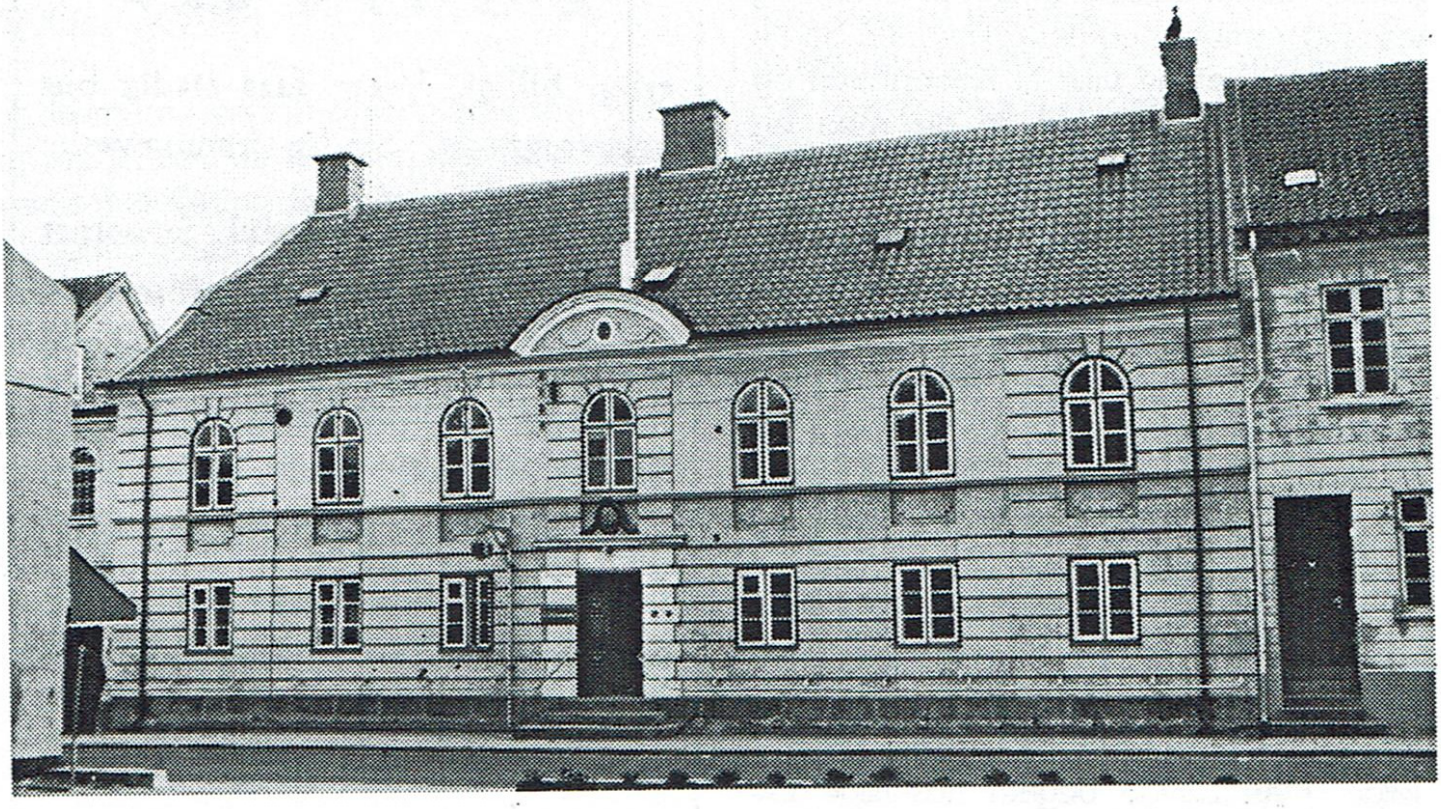

Middelfart Ting- og Arresthus, Algade 6, hvor morderen Jeppe A. Jeppesen sad i tre måneder. Foto Johs. Gydesen.

trængte de ind til den sovende hotelkarl Morten Hansen. De gennemsøgte hans klæder og stjal hans ur og en nøgle. Herved vågnede han, og han blev nu overdænget med slag. Under slagsmålet løb Jeppesen ud, fandt en stor betonklump og slyngede udefra denne mod hotelkarlens hoved med så stor kraft, at hans øre flækkede. På Morten Hansens anskrig kom staldforpagter C. C. Hansen styrtende til, og de to voldsmænd flygtede fra stedet. Herved skiltes deres veje, for medens Juhl gemte sig i Strib, fortsatte Jeppesen flugten ud af byen mod Strib landevej.

Familien Gulløv.

Ved Strib landevej nord for Staurby Skov har der fra gammel tid ligget nogle få husmandssteder og landarbejder- eller håndværkerboliger. I en af disse boede den 54-årige P. Gulløv, murermester siden 8. 6.1896, med sin svenskfødte kone, Gerda, og sin otteårige datter Martha. Huset havde han vistnok overtaget efter forældrene, murer Th. Gulløv og hustru Mette, født Andersen. Faderen var død omkring 1919 og Mette Gulløv, som endnu var rask og rørig trods sine 87 år, havde nu sit ophold hos sønnen og svigerdatteren. I dagene omkring den 3. august var de tre kvinder alene i huset, idet murer Gulløv var beskæftiget med arbejde på Kertemindeegnen.

Mordet begås.

På vej ud gennem Strib forsøgte Jeppesen tilsyneladende at begå flere mislykke-

de indbrud. Hos fabrikant N. M. Skov, Nørre Allé, stjal han en cykel - selv fastholdt han, at den stod ved Stribgården - og nåede Kilehuset, hvor han også søgte at bryde ind. Så væltede han med cyklen, slog sig til blods og kastede cyklen i Staurby Mose. Fremme ved skovarbejder Jørgen Hansen, Møllelund, søgte han atter at begå indbrud; men på datterens anskrig jog sønnen, Alfred Hansen, med gevær i hånd den ubudne gæst bort. Jeppesen flygtede og nåede frem til murer Gulløvs hus. Han gik om bag huset, hvor han gennem et vindue så den sovende Mette Gulløv. Alt for belejligt lå der en økse på en huggeblok. Han tog den og vristede med dens hjælp bagdøren op. Så gik han på udkig efter penge gennem bryggerset, køkkenet, to værelser og endelig ind til den sovende Mette Gulløv. En lille hund, som gøede, fik et slag med øksen. Mette Gulløv vågnede derved og råbte om hjælp. Jeppesen blev bange og forsøgte at true hende til tavshed ved at svinge med øksen og slå den ned i en kommode. Da det ikke hjalp, slog han hende flere gange så kraftigt med øksen i hovedet, at hjernen lå blotlagt, og øksen gik i to dele. Han blev nu for alvor skrækslagen, kastede øksen fra sig, og flygtede uden udbytte fra stedet. Han søgte mod Staurby Højgård, og drejede kort forinden til venstre mod Røjle. Her stjal han en cykel, og da den punkterede, stjal han atter en hos gårdejer Lindskov i Røjle-Tårup. Snart efter væltede han og lagde sig til at sove i en grøft. Da han efter nogen tid vågnede, søgte han mod Strib, hvor han ved Nordenbro gik ombord på færgen "Jyden".

Pågribelserne.

Straks efter overfaldet på hotelkarl Morten Hansen, som skete omtrent ved 4-tiden om morgenen, blev politiassistent Sørensen, Strib, alarmeret. Med hjælp fra en del Stribborgere fik han iværksat en eftersøgning, og inden længe kunne han selv med hjælp af sin hund anholde Juhl, der havde gemt sig i en have. Kl. var da 05.25. Juhl blev ført til Strib Jernbanestation og senere til arresten i Middelfart. - Da Gerda Gulløv omtrent ved 6-tiden om morgenen stod op, fandt hun sin svigermoder liggende død i sit blodvædede sengetøj. Når hun intet usædvanligt havde hørt i løbet af natten, skyldtes det, at hendes og datterens soveværelse lå i den modsatte ende af huset. Fru Gulløv fik via naboer alarmeret politiet, som snart efter kom tilstede under ledelse af politimester Galschiøt, Middelfart. - Om bord på "Jyden" bemærkede kaptajn Erboe om formiddagen under sejladsen mod Fredericia en ung mand med blodplettede klæder. Da han allerede havde hørt om ugerningen, var han ikke i tvivl om, at det var morderen, han havde for sig. Det lykkedes ham at opholde Jeppesen indtil Statspolitiet i Fredericia kunne anholde ham. Ved 11-tiden om formiddagen blev Jeppesen ført med færgen til Strib, og siden førtes han til arresten i Middelfart.

Det første forhør.

Lørdag den 4. august blev der om aftenen i Middelfart afholdt et foreløbigt forhør over Jeppesen og Juhl. Middelfart Venstreblad omtalte Jeppesen således: "Det er en uhyggelig Fyr at se paa. Et langt, tjavset Haar hænger ham ned over Panden. Han har blaa Ringe under Øjnene, og Ansigtet er opsvulmet efter Drik og Vagabondens Liv i Landevejsgrøfter. Et dorsk skulende Blik, der er blevet flak-

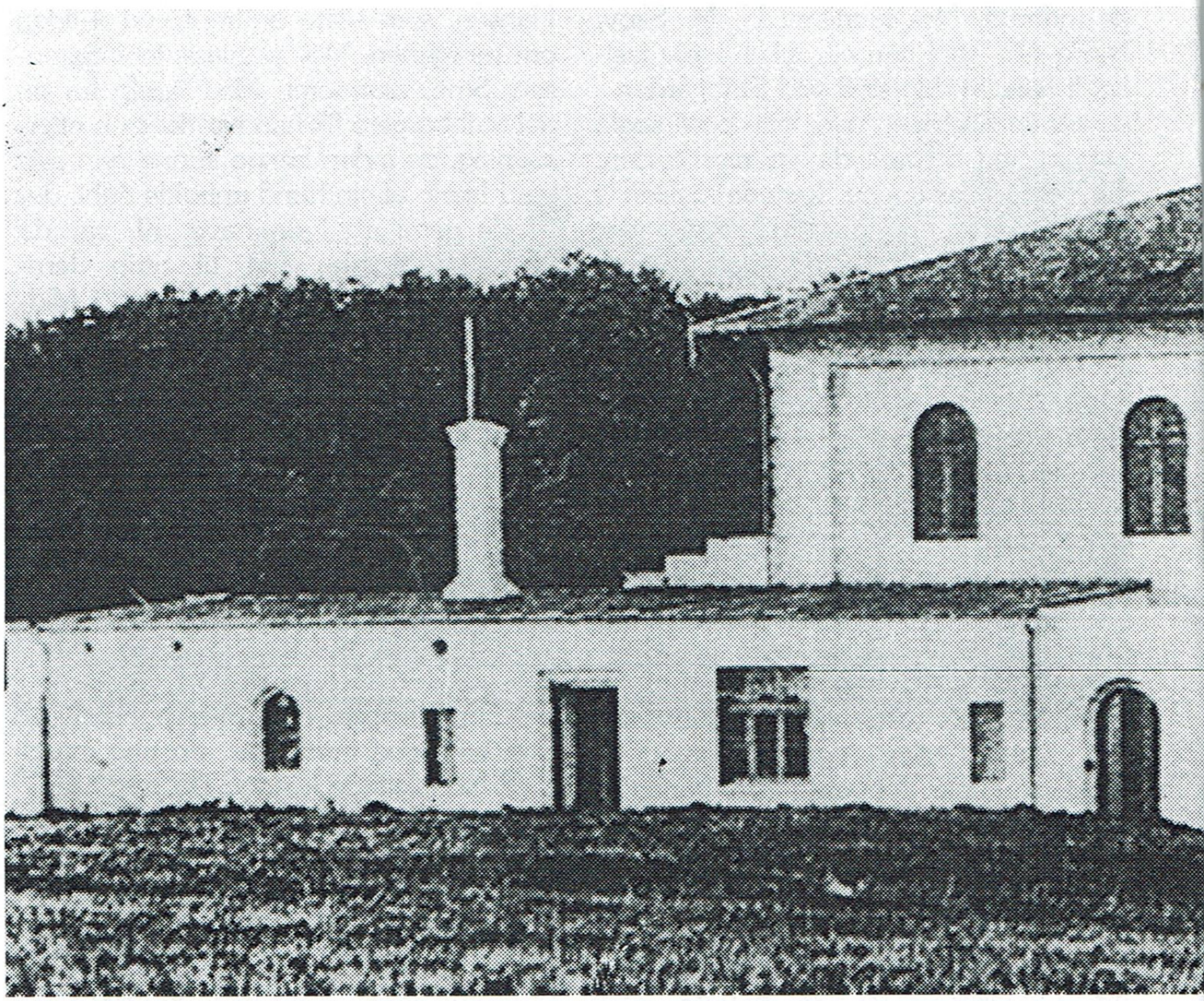

kende og usikkert i Anelsen om, hvad der forestaar..." Under forhøret virkede Jeppesen meget usikker, han kludrede med forklaringerne, og meget nægtede han at kunne huske. Men dersom noget talte til hans fordel, så huskede han helt ned i detaljer. Juhl var mere durkdreven. Han valgte at erindre uklart, og så holdt han fast ved sine forklaringer. Der herskede ingen tvivl om, at Jeppesen var morderen, men forhøret endte blot med at de to blev fængslet. Man ville have det endelige bevis, inden Jeppesen blev konfronteret med mordanklagen.

Tilståelsen.

Søndag den 5. august ved 2-tiden om eftermiddagen blev Jeppesen i bil bragt ud til Gulløvs ejendom, hvor stort set hele polikorpset gik i gang med forskellige undersøgelser, mens Jeppesen fik lov at ligge og sove i græsset. Da en mængde folk kom valfartende langvejs fra for at se mordstedet, valgte man at bringe Jeppesen ind i bilen. Her sad han sammen med arrestforvarer Madsen, politiassistent Sørensen og overbetjent Christensen, og efter en længere samtale tilstod han mordet. Medens han fortalte om nattens be-

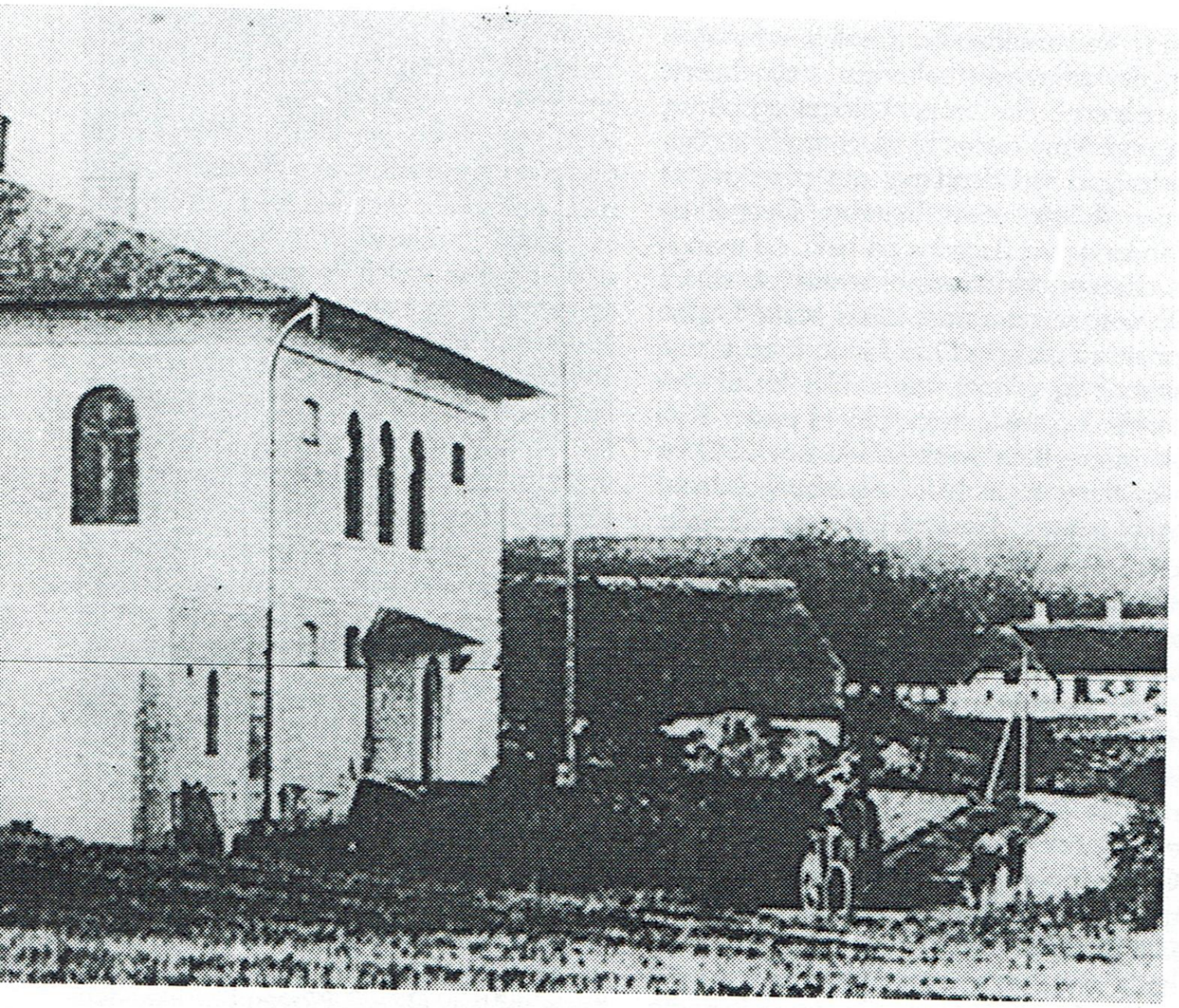

Kjærlingbjerg Arresthus (1859-1941), hvor Thorvald Juhl sad. (Middelfart Byarkiv)

givenheder, optog politiassistent Sørensen straks rapport. Da politimester Galschiøt og de øvrige politifolk kom til stede bekræftede Jeppesen rapporten og gentog tilståelsen. Jeppesen, som ikke viste anger, men blot sløvhed, blev herpå bragt tilbage til arresten. Juhl var ført til Kærlingbjerg arrest i det tidligere Wedellsborg birk, da man ikke ville risikere, at de to fik lejlighed til kommunikere med hinanden.

Begravelsen.

Mette Gulløvs lig var efter mordet bragt til Middelfart Sygehus, hvor obduktionen fandt sted den 5. August. Det kunne dog ikke straks herefter udlevereres til familien. For det første kunne det komme på tale at konfrontere morderen med sit offer, og for det andet kunne det blive nødvendigt med yderligere undersøgelser. Først den 13. August fandt begravelsen

sted. Ved middagstid samledes familien og de nærmeste bekendte i sygehusets kapel, og herfra begav ligtoget sig på vej mod den myrdedes hjem. Som de trafikale forhold var dengang, må man tro, at ruten er gået over Staurby. Overalt på den lange vej flagedes på halv, og mange steder var der strøet blomster på vejen. Da man var fremme, førtes Mette Gulløv for sidste gang ind i sit hjem, hvor talrige naboer og venner var samlet for at vise hende den sidste ære. Efter at pastor Povl Hermann havde talt smukt om afdødes tilknytning til sit hjem og afsyngelsen af "Altid frejdig", fortsatte ligtoget mod Strib kirke. Her blev kisten sænket i graven, hvorpå det store følge gik ind i kirken, som dårligt kunne rumme dem alle. Efter salmen "Jeg går i fare, hvor jeg går" talte pastor Hermann i sin prædiken over ordet " Salige er de barmhjertige, thi dem skal vederfares barmhjertighed". Han nævnte det tragiske i, at det skulle blive en farende svend, som myrdede Mette Gulløv. I netop hendes hjem havde mange af disse eksistenser gennem årenes løb fået et måltid mad. Pastor Hermann mindede om "øksen, som ligger ved træets rod", talte herpå trøstende til de efterladte og bad en bøn for den afdøde. Endelig bad han om, at Gud ville være morderen en nådig dommer. Efter salmen "Jeg lever og ved" dvælede følget en stund ved den tilkastede grav. Her sang man "Klokken slår", hvorefter lærer Poulsen udtalte familiens tak til de fremmødte.

Kritisable telefonforhold.

Straks efter at overfaldet på hotelkarl Morten Hansen ved firetiden om morgenen den 4. August var blevet anmeldt til politiassistent Sørensen, Strib, forsøgte denne flere gange at sætte sig i forbindelse med såvel politiet i Middelfart som Statspolitiet, men forgæves. For Middelfart Politistations vedkommende skyldtes dette vistnok en fejl ved omstillingen af telefonen til arrestforvarer Madsens lejlighed. Kriminalbetjent Madsen, Statspolitiet, havde ganske vist telefon; men den stod i en stue adskilt fra soveværelset ved to værelser og kunne derfor ikke høres. Middelfart Venstreblad ræsonnerede, at var det lykkedes at tilkalde en betjent, så havde der været en teoretisk mulighed for, at han på vejen mod Strib havde mødt Jeppesen og dermed havde forhindret ugerningen. Det havde heller ikke været urimeligt, om politiassistent Sørensen havde modtaget assistance. Endelig ville det være ønskeligt, dersom politiet var således udstyret, at enhver natlig opringning blev besvaret. Det var i politiets, men så sandelig også i borgernes interesse.

Retssag og dom.

Jeppe Andreas Jeppesen tilbragte små tre måneder i Middelfart arrest. Han kom i endnu nogle forhør, var sløv, men opførte sig upåklageligt og tilbragte tiden med at flette måtter. Den 1. November blev Jeppesen og Juhl bragt til Odense, hvor de dagen efter skulle for Det fynske Nævningeting. Deres forsvarer var overretssagfører Ejlersgaard, Middelfart, anklageren var statsadvokat Thomsen. Den 2. November blev retten sat, Jeppesen og Juhl afhørtes først og derpå vidnerne. De springende punkter var, om de tiltalte havde været sanseløst berusede eller været sig deres handlinger bevidste. Om overfald og drab var planlagte eller begået efter en pludselig indskydelse. Ved 4-tiden om eftermiddagen nedlagde statsadvokaten påstand om tiltale for røveri

Overretssagfører og redaktør Julius Ejlersgaard, 1939. (Foto Liisberg, Middelfart Byarkiv.)

mod Juhl og Jeppesen og om tiltale for forsætligt drab mod Jeppesen. Derefter talte forsvareren kort, og så fulgte retsbelæringen. Efter en halv times votering havde nævningene fundet de anklagede skyldige i alle punkter. Så fandt en procedure om straffens udmåling sted, inden dommerne trak sig tilbage for at votere. Kort efter blev dommen afsagt: Seksten års tugthus til Jeppesen og fire års forbedringshus til Juhl. Juhl modtog dommen, Jeppesen udbad sig 10 dages betænkningstid. Efter dommen blev overretssagfører Ejlersgaard angrebet af flere aviser for sit særdeles "tynde" forsvar af de tiltalte. Den 5. November meddelte Jeppesen, at han modtog dommen og fra samme dag begyndte han afsoningen af straffen. Den 26. November blev han under politiledsagelse sendt fra Middelfart arrest til Horsens Tugthus, hvor han skulle tilbringe de næste seksten år af sit liv.

Gulløvs Henvendelse til kongen.

Efter Mettes Gulløvs død og begravelse kom følgende historie i omløb: Eftersom hendes død ikke var naturlig, så fik sønnen, murer P. Gulløv, den ide, at det offentlige burde betale omkostningerne ved hendes begravelse. Han henvendte sig både til sogneråd, dommer, amtmand og forskellige avisredaktioner for at få støtte til ideens gennemførelse, men uden held. Amtmanden erklærede eksempelvis, at der fandtes ingen paragraf i loven, som tillod ham at lade Staten betale for Mette Gulløvs begravelse. Så rejste Gulløv til København, søgte foretræde for kongen og kom i audiens. Kongen var overordentlig elskværdig, og lod endda en bemærkning falde om, at den manglende paragraf i loven burde findes. Gulløv blev nu henvist til "en virkelig Kammerherre med rød Frakke og Nøgle bag paa. Og af denne fik han det ønskede Beløb til sin gamle Moders Begravelse tilstillet." Gulløv fik sit ønske opfyldt. Det blev alligevel "det offentlige", som kom til at betale.

Virkeligheden så lidt anderledes ud. Sognerådet udbetalte 75 kr. til begravelseshjælp og politikassen bevilgede 25 kr. Begravelsen kostede 198 kr.; men Gulløv ønskede alle omkostninger dækket af det offentlige. Det er tilsyneladende rigtigt, at Gulløv kom i audiens hos kongen, men denne lovede vist blot at lade sagen undersøge. Sagen verserede så mellem forskellige ministerier; men intet tyder på, at Gulløv fik "det offentlige" til at betale de resterende 98 kr.

Søborg ved Strib.

Historikeren Vedel Simosen (1780-1858, se Bavnen 1991, nr. 3) skrev i 1813 en beskrivelse af Voldstedet Gl. Slot-Søborg-Borg-banken på Dæmningen i Strib:

Den Landtunge nordøst for Middelfart, paa hvilken nu Færgestedet Strib er beliggende, skal i fordums Dage have været helt bevoxet med Skov, der omgav Slottet Søborg der var beliggende paa en Strandklint ved Lille Belt.
Man tilskriver i Almindelighed en Søhane eller Vikingehøvding dets Anlæggelse og saavel Beliggenhed som Befæstning og Navn synes at tale for dette Sagn. For Navnets Skyld at ville henlede dets fra en Dronning Søborg, som levede i det 8. Aarhundrede ville være urigtigt, ikke blot fordi hun var en angelsaksisk og ingen dansk Dronning; men også fordi Navnet af dets Beliggenhed paa en langt lettere Maade lader sig forklare.Forresten er Slottets Historie ogsaa i Middelalderens Dage dunkel og uvis; voldsom Ødelæggelse er blevet dets Lod, Arkivet er borte og de enkelte Data der om Søborg Slot i andre Dokumenter forekommer, synes ikke at angå Søborg paa Fyn, men enten Søborg i Skaane, som i Erkebisp Byrgers Tid, af de Lybske, blev lagt øde, eller Søborg på Sjælland. Formodentlig er altså Slottet allerede i en meget tidlig Tidsalder blevet Krigens Ødelæggelse eller Luernes Voldsomhed til Bytte. End ikke i Egnen selv har der vedligeholdt sig det mindste Sagn om dets Skæbne og endelige Undergang.

Thomas Br. Bircherod siger i sin Beskrivelse om Fyn at endnu til hans Tid (ved Enden af det 17. Aarhundrede) vare Voldene og Gravene om Slottet tydeligt at se, lige som der ogsaa i Kong Frederik den 3.`s Tid paa Spidsen af denne Landtunge 1650 skulle have været anlagt en formelig Fæstning under Navn af Sophieodde; Arbejdet

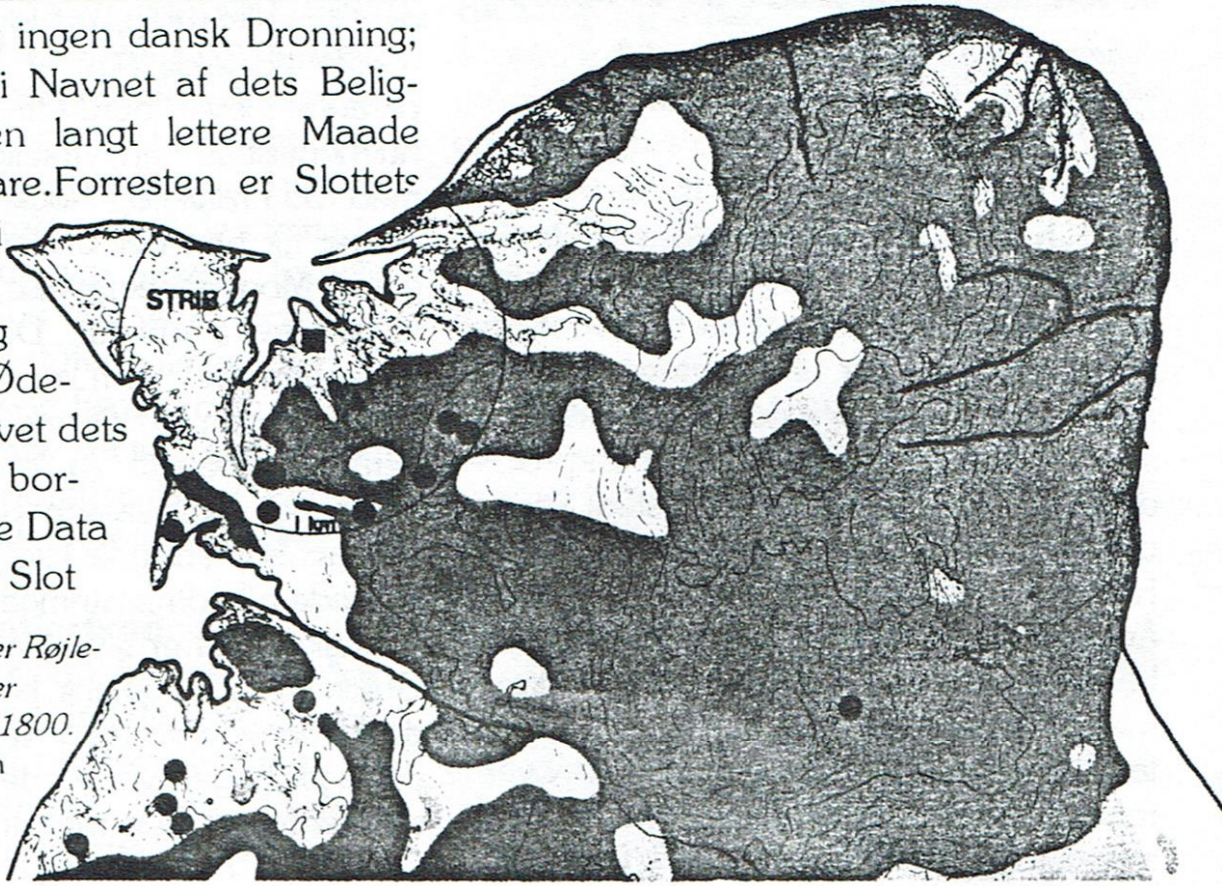

Højdekurvekort over Røjlehalvøen, tegnet efter udskiftningskort o. 1800.
Tegning af Elsebeth Morville. Fynske Minder 1983

Voldstedet Søborg o. 1920
(Nationalmuseet foto)

blev begyndt men desformedelst den paafølgende Krig ingensinde fuldført og der ses endnu paa Stedet de i den Anledning opkastede Volde og Grave, som omtrent omslutter et Areal af samme Størrelse som det lige overfor liggende Frederitz; hvilket ogsaa senere har givet Anledning til, at de fleste udenlandske Landkort over Danmark paa dette Sted angiver en befæstet Købstad af ovennævnte Navn, uagtet Pladsen intet indeholder uden en Færgegaard og nogle Fiskerhuse.

Ved min Undersøgelse paa Stedet i indeværende Sommer fandt jeg Beskaffenheden at være følgende: Omtrent ½ Fjerdingvej øst for Strib og 200 Skridt øst for Sophieoddes yderste Volde findes i en Dal ved Strandbugten en rund Banke, af maadelig Højde, den er ovenpaa ujævn og ligesom sammensat af tre forskellige Høje, har 30 Skridt i Gennemsnit foroven og forneden ved Bakkens Fod en Omkreds af 250 Skridt, og er dernæst omgivet med dybe, men tørre Grave, udenom hvilke atter en maadelig Jordvold fører; over Graven synes tvende Broer at have været anlagte, den ene mod Øst til Skov og Mark, den anden mod Vest til Slottets Ladegaard, som lå tæt udenfor Slotsgraven. Fra selve Slotsbanken nyder man iøvrigt en fortryllende Udsigt over Beltet, især mod Nordøst til Billeshaves Skove og mod Nordvest til Frederitz og dens yndige Omegn; Men Bankens Overflade er oftere pløjet, saa der ikke findes mindste Spor af Bygning paa samme; ved Pløjning i ældre Tider skal man imidlertid paa Ladegaardsbanken have opdaget og tilintetgjort 2 af Kampesten i Jorden opførte Ovne og af Slotsbanken have oppløjet en svær Jernlænke med tilhørende Fodjern.

Dette er alt hvad Tidens Tand har levnet os om Slottet, hvis hensunkne Herlighed synes at tilraabe os sit Ligvers: Sum rosa, sum foliis vidusta, stat arida radix

(Oversat: "Jeg er en rose, jeg er berøvet blade, jeg står som tør rod", red.)

To krigsforliste søfolk fra Strib.

Af Knud Madsen

Maskinmester
Bertel Marinus Augustsen.

I Bavnen 1997:2, s.21 omtales maskinmester B. M. Augustsens genfundne gravsten på Strib kirkegård. Der fortælles endvidere om såvel ham, som om forliset, hvorved han omkom. Omkring sidstnævnte har der imidlertid indsneget sig nogle fejlerindringer.

B. M. Augustsen sejlede ikke med ØK´s "Kina". Dette fartøj, som blev bygget 1938-39, kom gennem 2. verdenskrig uden en skramme; men mødte i 1947 sin skæbne under en taifun ved Philippinerne, hvor det grundstødte, blev vrag og 34 menneskeliv gik tabt.

Augustsen sejlede derimod med samme rederis "Chile", 6956 brt., som var et ældre skib, bygget i 1915. Den 9. april 1940 befandt "Chile" sig i Malaccabugten på vej mod Singapore. Ved ankomsten blev skibet beslaglagt af de britiske myndigheder, det kom under britisk flag, og mandskabet undertegnede de britiske betingelser. Herefter blev "Chile" indsat i rute mellem England og Fjernøsten, hvortil det skulle transportere forsyninger til de britiske tropper.

I 1942 var "Chile" på rejse fra Cape Town i Sydafrika til Freetown i Sierra Leone. Næsten fremme ved Freetown blev "Chile" den 7. juni 1942 kl. 21.30 angrebet af en ubåd, som affyrede to torpedoer. Man kunne fra skibet følge torpedoernes skumstriber glide ret for

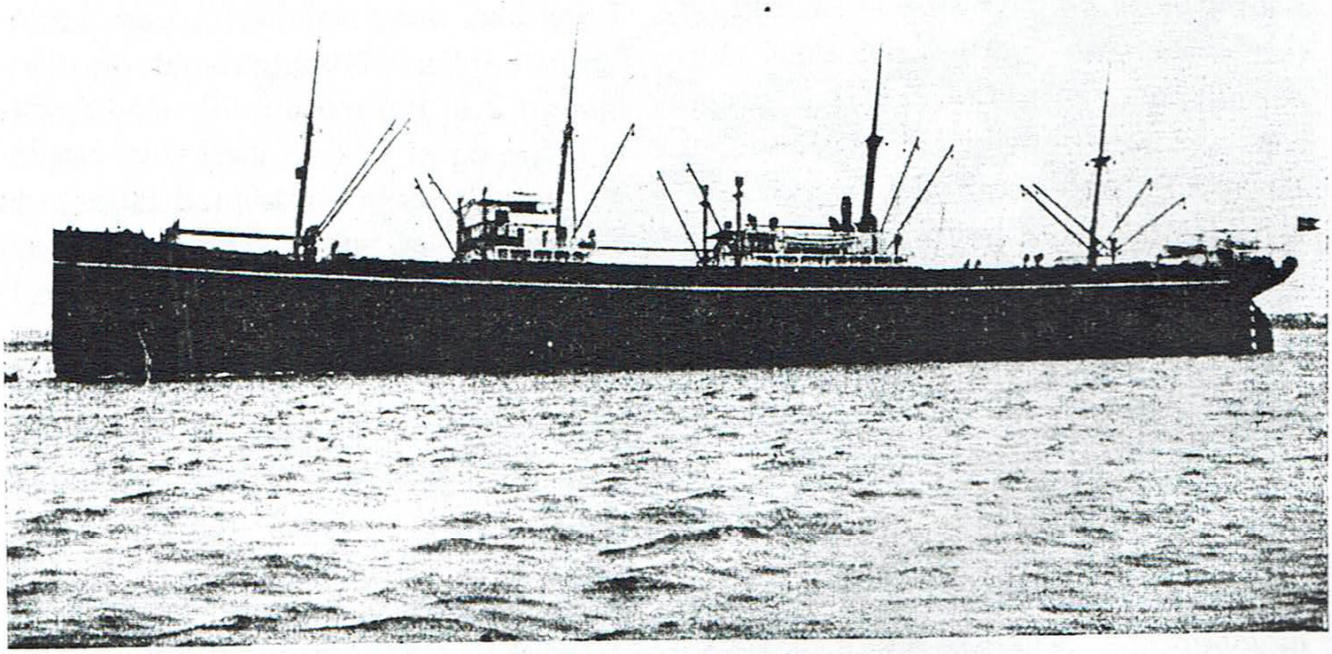

M/S CHILE 1915 -1942

S/S SVAVA 1904 - 1944

om stævnen. "Chile" begyndte at sejle i zig-zag; men blev kl. 21.50 ramt af to torpedoer, som eksploderede i maskinrummet. Fyrre mand, heriblandt kaptajn Niels E. Bom, reddede sig i bådene, medens fire danske og et polsk besætningsmedlem omkom. De dræbtes formodentlig øjeblikkelig ved eksplosionen. Få minutter efter torpederingen rejste "Chile" sig med forstævnen lodret i vejret og sank kl. 22.03. De overlevende blev bjerget af et britisk krigsskib og bragt ind til Freetown. De fire omkomne danskere var maskinmestrene B. M. Augustsen, Aa. C. Jensen og E. M. Rasmussen samt kok Louis Hess.

Det ser ud til, at B. M. Augustsen ved sin død havde adresse i Nr. Voldgade 64, Nyborg. Endnu i 1956 boede faderen August Augustsen i Vestergade 5, Strib. Muligvis også moderen.

Motormand Hans Theodorsen.

Forliset, hvorved Hans Theodorsen omkom, er omtalt i Bavnen 1995:1, s.6-7. Han sejlede som nævnt der med DFDS´s "Svava", 1193 brt., der blev bygget 1903-04 i København til Dampskibsselskabet Viking og navngivet "Bjørn". I 1914 blev skibet solgt til Dampskibsselskabet Valkyrien og om døbt til "Svava". I 1926 solgt til DFDS, navnet forblev uændret. Rederiet lod i 1931 "Svava" hjemskrive i Middelfart. Den 9. april 1940 lå "Svava" i Antwerpen, hvor det blev beslaglagt af de belgiske myndigheder. I maj blev besætningen fra DFDS´s "Gorm", som netop var minesprængt, indkvarteret på "Svava", som i mellemtiden var sejlet til Ostende. Under et luftbombardement, hvor alle fra skibet var gået i beskyttelsesrum, gik en afdeling belgiske marinesoldater om bord på skibet, som lå med fyr på kedlerne, lod trosserne gå og sejlede til London - til stor forbavselse for de danske søfolk, da de så, at skibet var borte. De havde selv søgt om tilladelse til at sejle skibet til England, hvilket var blevet dem nægtet. Den 14. juni blev de danske søfolk helt uforståeligt som krigsfanger ført mod syd, indtil de endte i den franske krigsfangelejr St. Cyprien ved Pyrenæerne. De blev af de belgiske og franske myndigheder udsat for en så ydmygende behandling og udsat for så store lidelser, at det næsten fuldt ud står mål med forholdene i de tyske Kz-lejre. Lykkeligvis blev de frigivet den 16. august og sendt til Danmark.

Et par måneder efter ankomsten til England kom "Svava" under engelsk

flag, fik dansk besætning, og sejlede herefter hovedsagelig i engelsk kystfart. Her må HansTheodorsen på et tidspunkt være påmønstret. På rejse fra Amble til London med kul kolliderede "Svava" den 10. marts 1944 ud for Blyth med den engelske damper "Fort de Beausejour". Den ene af "Svava´s" livbåde knustes ved kollisionen, den anden kunne ikke sættes ud på grund af skibets slagside. "Svava" sank hurtigt, og 9 sømænd mistede livet. Heraf var de fem danske, navnene kendes på de fire, nemlig kaptajn N. H. Christensen, 1. maskinmester Chr. Sørensen, 2. maskinmester Harry Simmelkjær Clausen og motormand H. N. Theodorsen. At sidstnævnte var mønstret som maskinmester efter en kortere uddannelse er det ikke lykkedes at finde bevis for. Han er registreret som motormand.

Ifølge "Fortegnelse over krigsforliste og krigshavarerede danske Skibe 3. september 1939 - 31. december 1949/ udgivet af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart, 1950" omkom i alt 1.557 danske søfolk enten som følge af krigshandlinger eller - efter krigens ophør - ved de fortsatte minesprængninger. Andre kilder angiver færre eller flere omkomne. Usikkerheden skyldes bl. a. at begrebet krigsforlis defineres forskelligt. Ovennævnte fortegnelse medtager således ikke ulykker, som er forårsaget af slukkede fyr eller sejlads med slukkede lanterner. Ej heller banale kollisioner. Derfor vil man ikke finde Hans Theodorsens forlis i 1944 med "Svava" omtalt - Mon Strib har ydet flere ofre på havet under den sidste verdenskrig eller under den første?

Karl Bornholmer

Af Arne Schmidt Andersen.

Når jeg går i et supermarked og ser, hvordan kundernes indkøbsvogne bugner af varer, tænker jeg tit på "gamle dage", hvor der var stor nød mange steder, og hvor mange ikke havde råd til de mest nødvendige ting. Egentlig ligger "gamle dage" ikke så langt tilbage, og jeg husker en episode fra min barndom, som gjorde stort indtryk på mig.

En efterårsaften - det må have været i 1928 eller 29 - blev min far, som var sognefoged, ringet op af kriminalassistenten fra Middelfart. Han bad min far hente ham om aftenen nede på Strib jernbanestation og køre ham ud til Trompeterhuset i Røjlemose, da han skulle arrestere en mand derude. Dengang havde kriminalpolitiet endnu ikke fået tjenestebiler, og derfor måtte min far, som havde en Ford T, være chauffør.

Min far hentede ham så om aftenen, og sammen kørte de til Trompeterhuset, hvor kriminalassistenten gav sig til at forhøre Karl Bornholmer, som boede der. Han blev sigtet for at have stjålet 800 kr. på Gamborg Margaard, og efter hvad min far har fortalt, var det et temmelig skarpt forhør. Mens Karl Bornholmer blev forhørt, gik min far rundt i huset og kiggede sig omkring. I soveværelset lå fire børn i én seng , to med hovedet i fodenden og to med hovedet mod hovedgærdet. I spisekammeret var der kun rå kartofler - og intet andet. Da min far havde set det, kaldte han på

kriminalbetjenten og spurgte ham, om han ville med til Strib banegård, for han var overbevist om, at Karl Bornholmer ikke havde stjålet 800 kr., for så ville der have været andre madvarer i huset.
Kriminalassistenten ville have manden arresteret, men han havde ikke lyst til at gå til stationen, så han valgte at tage med. Kørselen til stationen foregik i tavshed.
Næste morgen cyklede min mor ud til Trompeterhuset med en kurv madvarer og en besked til Karl Bornholmer om at komme op til min far om aftenen efter arbejdstid. Da han kom, blev der sat et fad smørrebrød foran ham, og min far udspurgte ham om, hvordan der var på gården. Han fortalte så bl. a., at andenkarlen lige havde købt ny cykel, og at han havde mange kærester.
Næste morgen ringede min far til kriminalpolitiet, eller som det hed dengang Statspolitiet. (Ordenspolitiet var dengang kommunalt). Han forklarede, hvad han havde hørt, og han sagde til kriminalassistenten: "Nu kan du tage til Gamborg Margaard og tage andenkarlen under den samme behandling, som du gav Karl Jørgensen den anden aften, så har du tyven". Og det passede.
Men det blev ikke det sidste, min far havde med Karl Bornholmer at gøre. Han havde jo mistet sit arbejde efter al den ballade, men min far skaffede ham nyt arbejde - vist nok på Aulby Møllegaard. Den havde en del skov i Karlskov i Vejlbyskov, og der nede i skoven lå et gammelt hus, hvor Sildemine havde boet. ("Sildemines hus" blev kaldt sådan, fordi hendes mand var fisker. Hun røgede de sild, han fangede, og gik rundt med en kurv på armen og solgte fisk). Det hus fik Karl lov til at flytte ind i, og det gik sådan, at de fik både en gris og et par geder. Når jeg var med min far på jagt derude i skoven, forfulgte hans børn os. Vi kunne se, at de forsøgte at følge os, mens de prøvede at skjule sig i krattet, så vi ikke kunne se dem. Jeg syntes dengang, at de var "halvvilde".
Det meste af det, jeg har fortalt, er noget min far har fortalt, eller som jeg har lyttet mig til, når de voksne talte sammen, men den næste historie har jeg selv oplevet:
Efter at Karl Bornholmer havde boet i skoven i nogle år. flyttede familien til Strib. Nytårsaftnerne i Strib var meget præget af hærværk og slagsmål, og Karls børn må have været meget aktive, for min far sagde til Karl, at han skulle holde sine børn hjemme, så de ikke lavede gale streger nytårsaften. Et par dage efter kom jeg gående med min far, og vi traf Karl på det hjørne, hvor Middelfart Sparekasse nu ligger. Karl fortalte os nu, at han havde indskærpet drengene, at de ikke måtte lave gale streger nytårsaften. Denne lektie havde han lært dem på denne måde: (Jeg kan endnu høre ham sige det på sit syngende bornholmske) "Jeg løsnede livremmen, og så spulede jeg dem".

Der er vel ingen, der er i tvivl om, hvordan det foregik.

Kyndelmisse

Af Anne-Mette Eriksen
(SKALK, 1978, nr. 1)

Ved reformationen gled mange helligdage ud af den danske kalender, og af de resterende blev yderligere en del afskaffet 1770 af Struense. Blandt dem, der forsvandt ved den afsluttende oprydning, var Kyndelmisse.

Navnet kommer af det latinske "Missa Candelarum" , lysenes messe. Den fejredes 2. februar, fyrre dage efter jul, til minde om Jomfru Marias renselse i templet, hvor hun fremstillede Jesus , og hvor den gamle Simeon profeterede, at dette barn skulle blive et "lys til åbenbaring for hedninger". Der har vi forklaringen på den rolle , lysene spillede netop dennne dag.

Til Kyndelmissedagen hørte i Middelalderen en kirkelig procession med indviede kerter - de blev senere uddelt til menigheden, som tillagde dem magisk kraft. Hvis en speciel bøn blev skrevet på et sådant lys, var man sikret mod alt ondt, så langt dets stråler rakte, og kyndelmisselys indgik som ingrediens i forskellige mediciner. Dagen efter Kyndelmisse, fortæller Olaus Magnus (1555), kalder husfaderen sine børn til sig , giver dem lys i hænderne og velsigner dem. Derefter brænder han et korsformet mærke i hver enkelts hovedhår. Stiger røgen nu opad, er det tegn på, at barnet vil arte sig vel og få et langt og ædelt liv. Slår den derimod ned, må man sætte skræk i barnet, "at han må forbedre sine vaner og stedse holde sig fra slet selskab". (På billedet nederst, som illustrerer beretningen, ses tre børn med røgsøjler, som må glæde ethvert faderhjerte).

Trods sin dybe kirkelige forankring var Kyndelmisse oprindelig et hedensk anliggende. I oldtidens Rom holdt man renselsesfest med tændte fakler hvert år i februar måned ("februo" er latin og betyder "renser"), det er den vi finder overført til Jomfru Maria. Selve den forestilling, at en kvinde, der har født, er uren og behøver renselse, er også af meget gammel dato. Hvor sejlivet, den var, turde fremgå af, at den i Danmark holdt sig til langt op i 1800-årene.

Struenses afskaffelse af Kyndelmissen forhindrede ikke, at man længe efter vedblev at fejre den, og at overtro og varselstagning fremdeles knyttedes til den. Mange steder blev den helligholdt som "lille jul", og hvis man den aften sparede på maden, kunne man forberede sig på et magert år. Kyndelmisse var vinterens midte, så halvdelen af vinterfoderet skulle på det tidspunkt være igen, ellers så det galt ud. Der toges varsler om vejret: Lige så mange dage lærken synger før Kyndelmisse, lige så mange uger skal den tie efter. Og når en visk hø, som man lægger udendørs, ikke blæser væk, kommer foråret tidligt. Det sidste gjaldt dog kun for Sjælland, i det blæsende Jylland var det omvendt, her hed det: Når det ved Kyndelmisse blæser så meget, at atten kællinger ikke kan holde på den nittende, bliver det tidligt forår.

Forretningsliv i Strib før og efter læbæltets ophør.

Af Anna Kierkegaard-Hansen

Loven om "Læbælte" var gammel og i sin sidste udformning fra 1857. Den skulle beskytte købstædernes handel ved at begrænse antallet af forretninger uden for disse i en vis afstand f. eks. op til 7 eller 10 km fra købstadens bymidte. Denne lov blev endelig ophævet 11. februar 1920.

Min far blev udnævnt som fyrpasser ved Strib fyr 1. august 1916, og det lykkedes ham at få en lejlighed i Brohuset fra slutningen af august. I mellemtiden boede han i fyret, der den gang havde et stort redskabshus. Han meldte sig straks ind i Strib brugsforening, der lå, hvor nu Strib Bibliotek har til huse. Brugsforeningen var meget velassorteret. Foruden almindelige købmandsvarer solgte den brændsel, isenkram og lidt manufakturvarer.

Brohuset var dengang nærmest som en trelænget fynsk bondegård. I stuehusets østlige ende boede ejeren, der var vognmand. Den vestlige lejlighed blev brugt til sommerhusudlejning, og vi kunne leje den for vinteren. Vinkelret på stuehuset mod fyret var der hestestald og vognport. Den tredje længe havde brænde- og vaskehus samt wc. Midt i gården var der en vandpumpe.

Vi fraflyttede en moderne lejlighed i

Strib brugsforening lå siden 1906 på Vestergade 16, hvor Strib bibliotek nu har til huse.
(Strib/Røjleskov lokalhist. Arkiv)

København med el, gas og wc. Naturligvis skulle der et stort indkøb til i stedets brugsforening for at få dagligdagen til at fungere.
Mor og jeg gik op i brugsen for at købe en primus og en petroleumskoger samt et par petroleumslamper og en dunk med petroleum. Derforuden skulle vi have en vandspand og vandøse samt et par mælkespande, for her var jo ikke en mælkedreng, der satte mælkeflasken uden for køkkendøren som i København. Vi skulle da også have de almindelige dagligvarer.
Mor bad om at få tingene bragt ned i Brohuset. "Bringe ud, vi bringer skam ikke varer ud, men De må hente dem af flere gange". - Nå ja, mor var ung, og der var jo heller ikke så langt ned til Brohuset.
Et par dage efter havde vi spist tidlig til middag, og mor og jeg ville gå op for at handle. Vi opdagede nu, at alle forretninger havde middagslukning. Foruden brugsen var det slagter Olsen lige over for brugsen og mejeriet på hjørnet af Scharlingsvej og Vestergade samt bager Hansen Vestergade 4.
Jeg kedede mig i Brohuset, hvor der ingen børn var, og jeg ville gerne gå i byen for min mor. Jeg fik lov til at gå op til bageren efter et franskbrød. Mor gav mig en lille pung med aftalte penge og et franskbrødsmærke - der var også

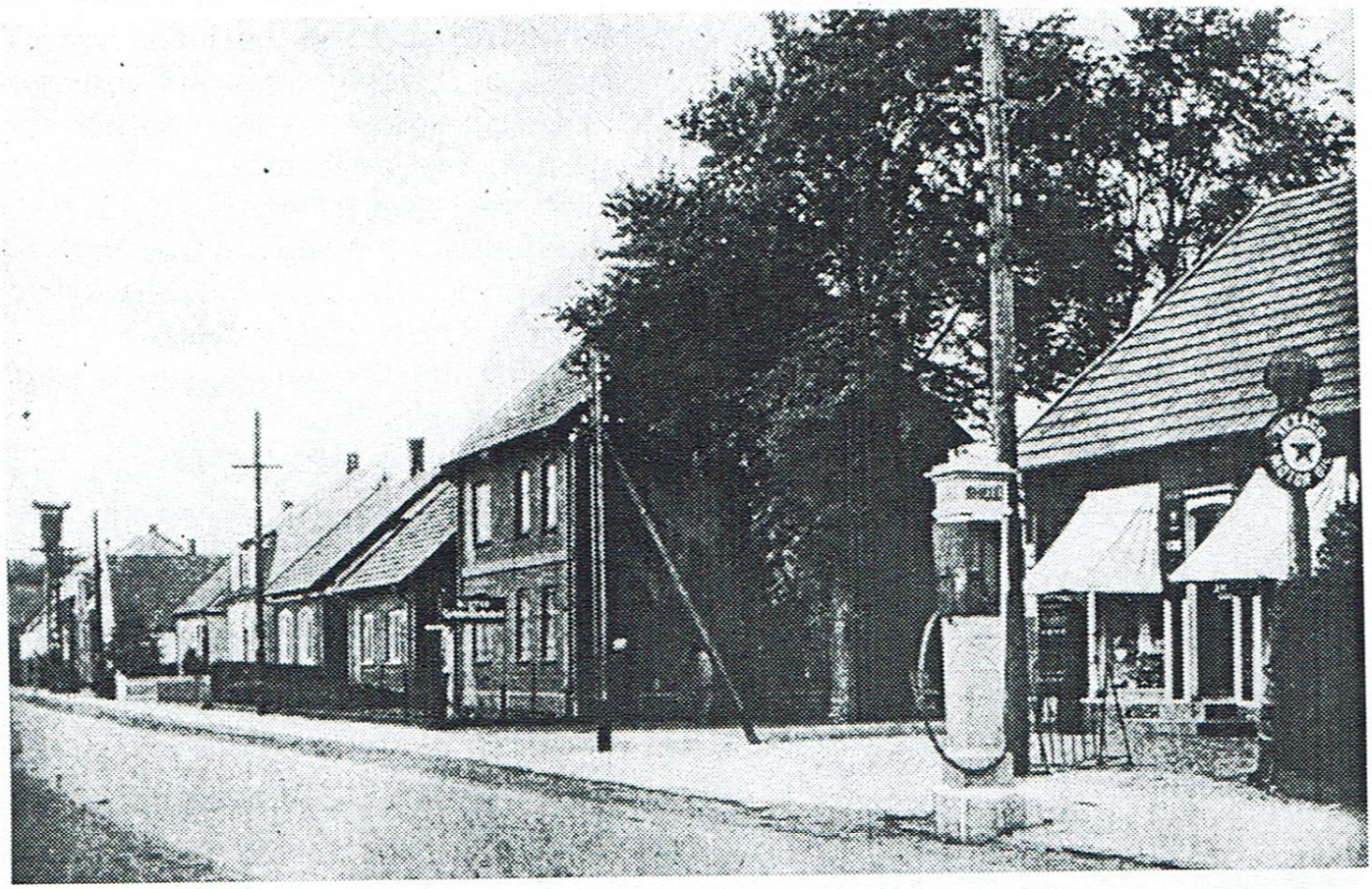

Købmand Tranegaard Andersens forretning med benzintank på hjørnet af Vestergade og Korsvejs Alle, ca. 1925. Huset til venstre er den nuværende "Unibank".
(Strib/Røjleskov lokalhist. Arkiv)

Købmand Gunnar Borre i Strib Kolonial- og Materialhandel, Vestergade 10; fruen var spille- og sproglærerinde, 1930'erne. I 1955 overtog købmand Johs. Rasmussen Borres forretning, men flyttede så til K-marked efter 10 år. (Tilh. Johs. Rasmussen, Strib)

rationering under 1. verdenskrig. Mor holdt øje med mig, da jeg gik ned ad Nordenbrobakken. "Hvad har du gjort ved papiret", sagde mor. "Jeg har da ikke fået noget papir", svarede jeg. Næste gang mor kom i bagerbutikken, beklagede hun sig over, at jeg havde fået brødet uindpakket. "Hvis De vil have papir om brødet, må De selv bringe det med eller betale for det!" For fremtiden fik jeg en lille kurv med et viskestykke i bunden, når jeg skulle til bageren.

Frugt, gulerødder og kartofler købte man hos gartner Thomsen fra et kælderlokale på Rørkærsvej.

Netop fra 1916 og fremefter steg befolkningstallet meget i Strib. Den store granskov mellem Vestergade og Nørreallé blev fældet, og Korsvejsallé og Münstervej samt Sønderalle opstod. Samtidig blev birkeskoven ned mod jernbanen fældet, og mange villaer og huse opstod i disse år. Heraf navne som villa "Skovbo" og villa "Birkely". Dette medførte, at der op til højtiderne tit var sådan en trængsel i brugsen, at vi blev lukket ind i hold. Man kunne da vente i det bislag, der blev rejst i gavlen.

Næringsloven, der blev ophævet i februar 1920, medførte, at der på forbavsende kort tid opstod mange forretninger i Strib. Jeg husker købmand Mathiesen ude ved kirken, købmand Bøving, Vestergade 22, som senere

solgte sin forretning til brugsuddeler Rasmussen, der videreførte den i mange år. På modsat side lå købmand Tranegaard Andersens købmandsforretning. I Vestergade 10 fik vi en sygeplejeforretning med et meget fint interiør. Det var nok ikke sagen for Strib, for den blev hurtigt solgt til købmand Borre, som havde den i mange år, indtil købmand Rasmussen overtog den.
På Korsvejsallés forlængelse fik vi den første manufakturforretning, som dog hurtigt blev afløst af flere i Vestergade, hvoraf et par af dem var vældig godt assorterede til efter 2. verdenskrig. Men også de er nu forsvundet ligesom de mange købmandsforretninger. Blandt andet husker jeg urmagerforretningen med sølv- og guldvarer, hvor vi nu har "Bladcentralen".
Gartner Hansen og gartner Nielsen på Scharlingsvej havde meget søgte grøntforretninger.
For at gøre det endnu mere attraktivt for kunderne fik vi nu daglig mælkebil uden for døren. Engang om ugen kom der slagterbil, ostebil og frugtbil. Alle varer kunne bringes fra forretningerne efter "Læbæltets" ophør.
Fru mejeriejer Jensen havde ved forskellige lejligheder i foreninger vist, at hun var usædvanlig dygtig til hjemmebag. En kreds af venner foreslog hende, at hun skulle bage brød og sælge det fra et bord i mejeriudsalget. Brødet gik simpelthen som "varmt brød", hvorfor mejeriejer Jensen solgte mejeriet på hjørnet af Scharlingsvej og Vestergade til en ny mejeriejer og byggede det nuværende "Hjemmebageri" i sin baghave. En forretning, der stadig lever i bedste velgående.
Også en boghandel fik vi. Den første var på hjørnet af Vestergade og Scharlingsvej. I baglokalet husede han byens første bibliotek, nok oprettet på initiativ af "Dansk Kvindesamfund" ca. 1922. Denne boghandler imponerede børnene i Strib ved at lave juleudstilling i sit vindue af Strib fyr med en lampe i linsen og forsyne den med røde, grønne og klare glas. Juleudstilling fandtes ikke dengang i Strib. - Senere flyttede boghandelen længere op i gaden.
Min far var som meddelt medlem af brugsforeningen siden august 1916. En del af overskuddet blev en årrække hengemt , og man trak lod mellem medlemmerne om hvem, der det år skulle have sin hengemte reservekapital. På en generalforsamling engang i trediverne vedtog bestyrelsen, at nu skulle det være slut med disse udtrækninger. Kun i tilfælde af død eller bortrejse kunne man få sit henstående beløb.
Der har nok været nogen uenighed på generalforsamlingen. I hvert fald udmeldte min far og et par andre sig omgående. Allerede dagen efter henvendte to købmænd i byen sig til min far om at få ham som kunde. Der var altså kommet "andre boller på suppen" siden 1916. Min far valgte købmand Tranegaard Andersen til brændsel, petroleum og benzin. Han havde dengang to motorbåde. Daglighandlen blev givet til købmand Borre, og der var altid service.

Da min far døde i 1945, henvendte min mor sig til bestyrelsen for at få det hengemte overskud. Hun fik at vide, at kun hvis hun selv flyttede fra byen, eller hvis hun døde, kunne hun få det hengemte overskud. Min mor sagde undertiden til mig: "Husk, når jeg dør, har jeg lidt til gode i Strib brugsforening". Jeg lod min advokat, der ordnede boet efter min mor, om at inddrive posten, som var ca. 550 kr. Ikke mange penge i 1962, da min mor døde, men dog penge, da min far døde i 1945.

Man undres, når man i dag ser, hvor mange forretninger i Strib, der har drejet nøglen om, men også over, hvor mange huse, der efter krigen er vokset op uden for kirken. Da jeg var barn, endte Strib for os med skolen, kirken og "Stribgården". Ja, man forstår godt, at Superbrugsen må ligge, hvor den nu er.

Hartmanns Boghandel på hjørnet af Vestergade og Scharlingsvej, 1926. Anna Johansen og hendes bror Karl ses til højre. (Strib/Røjleskov lokalhist. Arkiv)

Godt Nytår!
Jeg vil gerne benytte lejligheden til at ønske vore medlemmer et godt nytår og takke for god tilslutning til foreningens arrangementer i 1997.
I nærværende nummer af BAVNEN er optrykt programmet for 1998. Vi kan fra bestyrelsen love jer nogle spændende foredrag - på gensyn i 1998.

Skjold Christensen

FORENINGSNYT

Bestyrelsen har på et bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen konstitueret sig således:

Formand: Skjold Christensen
Næstformand: Jørgen Lundsgaard
Sekretær: Finn Lopdrup Fauk
Kasserer: Ketty Hansen
Bestyrelsesmedlem: Preben Lindvig Hansen
Suppleanter: Arne Schmidt Andersen og Kirsten Fauk

Bevaringsværdige gravminder.
Bevaringsværdige gravminder på Strib og Røjleskov kirkegårde er blevet registreret ved Peter Dragsbos hjælp.

Arkæologigruppen.
Arkæologigruppen har i 1997 afholdt 7 ture på Bakkegårds marker. Der er blevet fundet skrabere og flintflækker.
Interesserede medlemmer kan ved henvendelse til Ketty Hansen få nærmere oplysninger om gruppens fremtidige aktiviteter.

"Sagn og historier fra Middelfart, Hindsgavl, Fænø, Vejlby, Kauslunde og Gamborg"
Bibliotekar Knud Madsen i Tønder har før lavet et lille hefte til vor forening, "Sagn og historier fra Vejlby sogn", som blev solgt ved vore møder.
Nu har han udsendt et flot, indbundet hefte med titlen "Sagn og historier fra Middelfart, Hindsgavl, Fænø, Vejlby, Kauslunde og Gamborg". Foreningen har modtaget to eksemplarer, hvoraf vi stiller det ene til rådighed for medlemmerne, som kan låne heftet ved henvendelse til redaktøren.

FORENINGENS ARRANGEMENTER 1998

Mandag d. 9. marts
kl. 19.30
Aulby skole, biblioteket

GUDME-FUNDENE
Arkæolog Per Thomsen, Svendborg og Omegns Museum fortæller og viser lysbilleder fra udgravningerne i Gudme og Lundeborg. Han vil fortælle om livet i romersk-jernalder i Gudme og Lundeborg med udblik til det øvrige Fyn og Romerriget.

Mandag d. 18. maj
kl. 19.30
Mødested: Nordenbro

STRIB PÅ FREDERIK D. III`s TID
Med museumsinspektør Peter Dragsbo som kyndig guide går vi på byvandring i Strib. Vi mødes i Strib ved Nordenbro og går ad følgende rute: Nørre Allé, Kastanieallé, Vestergade, Rørkærsvej Idrætsefterskolen. Her drikker vi kaffe, og Dragsbo fortsætter sit foredrag - Strib på Frederik den Tredies tid og Strib - Fyens Monte Carlo.

Mandag d. 7. september
kl. 19.30
Strib Idrætsefterskole

LIVET PÅ BOPLADSERNE
Museumsinspektør Eigil Nikolaisen, Kerteminde museum, vil fortælle om livet på bopladserne i bronze- og jernalderen samt i vikingetiden, og om de fund, man har gjort på bopladserne

---

Mandag d. 23. november
kl. 19.30
Aulby skole, biblioteket

FILM OG FÆRGEFART
GENERALFORSAMLING
Efter generalforsamlingen viser Karsten Jensen, Strib film.
Til sidst vil Arne Schmidt Andersen fortælle om "Den private færgeforbindelse Strib/Fredericia i årene 1923 til 1970".

Vær venlig at huske kontingentindbetalingen snarest og evt. udmeldelse af foreningen

RETTELSER:

Side 9: Skolebilledet mangler pigerækkens navne, fra venstre: Lis Jacobsen, Ragnhild Larsen, Vesta Lindvig, Ellen Hansen, Rigmor Møllebjerg, Ella Jørgensen, Anna Lise Hansen. (Ystergaard skal være Østergaard.)

Side 29: Forkert billede-men rigtig tekst. Det rigtige foto kommer i Bavnen nr.2.

Side 31: Anna Johansen er Joan Thornings mor; de øvrige er feriegæster.